

ПРИВРЕДНА
КОМОРА
СРБИЈЕ

eБИЛТЕН

Удружење за прехранбену индустрију

IV
квартал

20
18.

октобар - децембар 2018.

УВОДНИК

Билтени удружења Привредне коморе Србије сектора пољопривреде, индустрије и услуга представљају тромесечне анализе економских трендова и актуелности у привреди.

Кроз билтене информишемо чланице коморског система, представнике пословне заједнице и стручне јавности о секторским и макроекономским темама, пословним и статистичким показатељима за водеће привредне гране, активностима удружења и услугама Привредне коморе Србије. Циљ је да подстакнемо представнике привреде да покретањем иницијатива усмереним на унапређење пословног амбијента утичу на креирање стабилних и одрживих услова пословања.

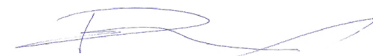
Очекујемо да коморски билтени допринесу бољој видљивости секторских информација, активности и подршке националне пословне асоцијације привреди, унапређењу конкурентности и јачању поверења у домаћи привредни амбијент и економију. Припремљене информације, вести и анализе објављене у билтенима креиране су у склопу заједничких активности јединственог коморског система и привреде Србије. У анализама су коришћени званични подаци домаћих и страних институција, објављени крајем сваког календарског тромесечја у години.

Сви претходно објављени билтени доступни су на сајту [Привредне коморе Србије](#).

Јелена Васић,
уредник

Димитрије Ивановић,
секретар

Импресум: Билтен Привредне коморе Србије; Издавач: Привредна комора Србије, Центар за стратешке анализе, аналитику, планирање и публикације, Ресавска 13-15, 11000 Београд, тел. (011) 3300-923, web: <http://www.pks.rs>, e-mail: analitika@pks.rs.

Уредник: Јелена Васић; Извршни уредник: Маја Вуковић; Редакција: Бојан Станић, Оливера Коминац, Димитрије Ивановић, Сашка Биорчевић, Дијана Михајловић-Монтиљо, Наташа Кецман, Марко Ковачевић, Кристина Ђурић, Ана Стојановић, Душан Стокић; Лектура и коректура: Служба за информисање и односе са јавношћу ПКС; Дизајн: Марија Младеновић; Компјутерска обрада: Стеван Шормаз; Маркетинг: marketing@pks.rs.

Билтени ПКС се објављују тромесечно.

Напомена: Анализе у билтенима ПКС су ауторског карактера и не одражавају нужно став Привредне коморе Србије.

© 2019. Центар за стратешке анализе, аналитику, планирање и публикације

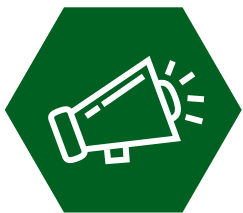
Сва права су задржана. Ниједан део ове публикације не може бити репродукован нити смештен у систем за претраживање или трансмитован у било ком облику, електронски, механички, фотокопирањем, снимањем или на други начин, без претходне писмене дозволе издавача.

У овом броју

Активности Удружења за прехранбену индустрију	4
Седнице, конференције, сајмови, пословни сусрети, презентације, семинари	
Вести	
Регио инфо	15
Привредна активност у прехранбеној и индустрији пића	18
Индустријска производња	
Залихе	
Цене	
Запосленост	
Зараде	
Стране директне инвестиције	
Спољна трговина	
Привредна активност - макроекономски осврт	22
Заступање интереса привреде – регулативе и иницијативе	25
Прописи објављени у претходном периоду	
Преглед покренутих и реализованих иницијатива	
Радне групе	
У фокусу	28
Кампања ПКС „Тежи равнотежи“	
Подршка привреди	30
Програми подршке пословању привреде	
Најбржи пут до инопартнера - ЕЕН мрежа	
СЕ знак и Српски знак усаглашености – доказ безбедности нашег производа	
Едукација	
Методолошке напомене	36
Удружење за прехранбену индустрију	37
Контакт	38

Активности Удружења за прехранбену индустрију

Седнице, конференције, сајмови, пословни сусрети, презентације, семинари

Седница Групације произвођача млинских и пекарских производа

Седница Групације произвођача млинских и пекарских производа, одржана је 11. октобра 2018. године у Новом Саду на тему: „Актуелна ситуација на тржишту пшенице“. Седници су присуствовали представници Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде. Такође, на седници су изабрани нови председник и потпредседници Групације. Изабрани председник Групације је представник привредног субјекта „Житопромет“ из Сенте, а заменици председника представници компаније „Данубиус“ Нови Сад и „Дон Дон“ Београд.

Заједничка седница Групације произвођача јаких алкохолних пића и Групације увозника и дистрибутера алкохолних пића

Заједничка седница Групације произвођача јаких алкохолних пића и Групације увозника и дистрибутера алкохолних пића одржана је у ПКС, 5. новембра 2018. године.

Седница представника Групације произвођача алкохолних пића

Седница представника Групације произвођача алкохолних пића одржана је 22. новембра 2018. године. Главна тема састанка била је израда Ходограма активности као дела материјала за сузбијање недозвољене трговине јаким алкохолним пићима.

Седница Групације произвођача дијететских намирница и дечије хране

У просторијама ПКС, 30. новембра 2018. године, одржана је седница Групације произвођача дијететских намирница и дечије хране. На састанку је обављена презентација Фабрике дечије хране, Добановци. Извршни директор ФДХ упознао је присутне са пројектом и плановима рада фабрике за наредни период, директорка маркетинга ФДХ представила је асортиман производа.

Седница Групације произвођача биљних уља

Седница Групације произвођача биљних уља одржана је 18. децембра 2018. године. На седници су присуствовали представници произвођача рафинисаног уља од сунцокрета као и произвођачи сојиног уља. Закључено је да се од Привредне коморе Србије очекује подршка у проналажењу нових тржишта, као и услова пословања на појединим тржиштима. Помоћ ПКС очекују и у сарадњи са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде и Министарством здравља поводом декларисања производа, с обзиром на то да су у текућој години објављени правилници који утичу на измену декларација.

Састанци са представницима привреде

Представници Удружења за прехранбену индустрију одржали су низ састанака са привредним субјектима током последњег квартала 2018. године. Састанак са представницима компаније „Јумис“ Ниш одржан је почетком октобра 2018. године при чему је исказана заинтересованост фирме за наступ на ино тржишта и условима учешћа на сајмовима у организацији ПКС. Састанци са представницима „Викторијагруп“ одржани су 4. и 15. октобра 2018. године у вези са организацијом Групације произвођача биљних уља и активног учећа ПКС на 60. Саветовању производње и прераде уљарица у Херцег Новом 2019. године. Састанак са представницима привредних субјеката „Нестле“ и „Алева“ одржан је 7. новембра 2018. године. Теме састанка биле су законска регулатива у прехранбеној

индустрији Србије и организација скупа поводом објављивања Правилника о новој храни. Састанак са привредним субјектом „Флори Крушевац“ одржан је 20. новембра 2018. године у просторијама фирме у Крушевцу. Тема састанка су активности рада Групације произвођача дијететских намирница и дечије хране.

Дани Прокупца

Представници Удружења за прехранбену индустрију ПКС одржали састанак поводом организације манифестације „Дани Прокупца“, 9. октобра 2018. године у просторијама ПКС.

Промоција кампање „Тежи равнотежи“

Чланице Удружења за прехранбену индустрију ПКС, одржале су састанак 16. октобра 2018. године на тему договора у вези са активностима у кампањи „Тежи равнотежи“ са представницима компаније „Делезе“, маркетиншком агенцијом „В+0“ и Удружењем за трговину ПКС, у циљу заједничке организације промовисања кампање „Тежи равнотежи“ у малопродајним трговинским објектима. Договорена је сарадња и реализација промоције у више градова и објеката у Србији, током новембра и децембра 2018. године. Састанак са представницима компаније „Кока Кола“ у вези са активностима кампање „Тежи равнотежи“ одржан је 1. новембра 2018. године када је потписан уговор о донацији са „Марбо продукт“ у вези са истом кампањом. Током новембра одржан је низ састанака у вези са активностима представника компанија које учествују у кампањи „Тежи равнотежи“ као и са студентима у вези са едукацијом и активностима које су планиране у периоду од 19. новембра до 18. децембра 2018. године у трговинском ланцу „Делезе“ (у градовима Србије). Кампања „Тежи равнотежи“ има за циљ едукацију потрошача о нутритивним табелама на етикетама прехранбених производа.

Свечано обележавање 60. година Удружења пивара Србије

Представници Удружења за прехранбену индустрију ПКС одржали су састанак са представницима Удружења пивара Србије, 18. октобра 2018. године. Тема састанка била је организација обележавања јубилеја 60 година од оснивања Удружења пивара Србије, и договор у вези са реализацијом обележавања јубилеја. Обележавање јубилеја треба да се организује у Привредној комори Србије.

Састанак са произвођачима скроба

Представници Удружења за прехранбену индустрију ПКС одржали су састанак са произвођачима скроба 18. октобра 2018. године. На састанку је присуствовао и представник Министарства пољопривреде шумарства и водопривреде а разматрене су теме: актуелно стање на тржишту скроба, анализа параметера квалитета скроба и начини спровођења иницијативе за измену и допуну Правилника о квалитету скроба и производа од скроба за прехранбене сврхе.

Израда монографије о аутохтоним сортама вина

Представници Удружења за прехранбену индустрију ПКС одржали су састанак у вези са подршком Европске уније за израду монографије о аутохтоним сортама вина Србије. Састанак је одржан 23. октобра 2018. године.

Накнада за заштићена подручја у Србији

Представници Удружења за прехранбену индустрију ПКС одржали су састанак са представником „Планинка“ у просторијама ПКС на којем су присуствовали председник ПКС и представници Удружења за прехранбену индустрију ПКС. Тема састанка који је одржан 29. октобра 2018. године била је накнада за заштићена подручја у Србији.

Нацрт Закона о накнадама за коришћење јавних добара

Представници Удружења за прехранбену индустрију ПКС одржали су састанак са представницима Министарства животне средине у вези са нацртом Закона о накнадама за коришћење јавних добара. Тема састанка била је накнада за фабрике воде у заштићеним подручјима. Састанак је одржан 29. октобра 2018. године.

Састанак Групације произвођача млинских и пекарских производа и тестенина са представницима Управе царине и Министарства финансија

Састанак Групације произвођача млинских и пекарских производа и тестенина са представницима Управе царине одржан је 6. новембра 2018. године у организацији Удружења за прехранбену индустрију ПКС ради реекспортне дораде - увоз пшенице ради извоза брашна. На састанку са представницима Министарства финансија у вези са реекспортном дорадом постигнут је договор у вези са траженим мишљењем за потребну документацију приликом активног оплемељивања. Састанак је одржан 17. децембра 2018. године.

Усклађивање ходограма Групације јаких алкохолних пића са Групацијом увозника и дистрибутера алкохола

Састанак представника Групације произвођача алкохолних пића у вези са израдом Ходограма активности као дела материјала за сузбијање недозвољене трговине јаким алкохолним пићима одржан је 14. новембра 2018. године. На другом састанку је извршено усклађивање ходограма ове две групације. Други састанак Групације јаких алкохолних пића са Групацијом увозника и дистрибутера алкохола одржан је 25. новембра 2018. године.

Здравствени сертификат валидан у УАЕ за храну биљног порекла

Представници Удружења за прехранбену индустрију ПКС одржали су састанак са представницима Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде у вези са здравственим сертификатом који је валидан у УАЕ за храну биљног порекла. Састанак је одржан 7. новембра 2018. године.

Увођење такси на испоруку производа из Србије на Косово УНМИК1244

Представници Удружења за прехранбену индустрију ПКС издали су обавештавање привредних субјеката у вези са предузетим активностима Привредне коморе Србије и актуелне ситуације на Косову УНМИК1244 поводом одлуке приштинских власти да се уведи такса на испоруку производа из Србије. Обавештење је достављено 8. новембра 2018. године.

Састанак са представницима „Василије Мокрањац“ феста

Представници Удружења за прехранбену индустрију ПКС одржали су састанак са представницима „Василије Мокрањац“ феста 14. новембра 2018. године с циљем обезбеђења подршке организацији феста. Период одржавања Феста је 22 - 24. новембар у Београду.

Састанак са представницима Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде и „Делезе“

Представници Удружења за прехранбену индустрију ПКС одржали су састанак са представницима Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде и „Делезе“ у вези са помоћи око декларисања прехранбених производа. Састанак је одржан 21. новембра 2018. године.

Сајам „Галфуд 2019“

Представници Удружења за прехранбену индустрију ПКС одржали су састанак у вези са организацијом сајма „Галфуд 2019“. На састанку који је одржан 22. новембра 2018. године обављени су разговори у вези са потребним сертификатима за УАЕ тржиште (здравствени и ХАЛАЛ). Такође, разматран је списак потенцијалних чланица које би на сајму учествовале као посетиоци. Током новембра одржано је низ састанка поводом организације овог сајма у Дубаију.

Састанак председника Групације јаких алкохолних пића и председника Групације увозника и дистрибутера алкохола са представницима Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде

Састанак председника Групације јаких алкохолних пића и председника Групације увозника и дистрибутера алкохола са представницима Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, помоћником министра и начелником инспекције одржан је 24. децембра 2018. године у просторијама ПКС. Састанак одржан на тему сиве економије у производњи и промету јаких алкохолних пића.

Састанци са представницима Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде

Састанци са представницима Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде одржани су 10. и 13. децембра 2018. године. На првом састанку је било речи о организацији скупа 5. Дани инспекције који заједнички организују ПКС и МПШВ. Други састанак је одржан поводом иницијативе ПКС за смањењем царинске стопе при увозу концентрисаног сока од наранџе.

Представљање програма за упис дијететских производа у базу података

Састанак представника Удружења за прехранбену индустрију ПКС, Министарства здравља, УСАИД и научних радника одржан је 27. децембра 2018. године поводом представљања програма за упис дијететских производа у базу података коју води Министарство здравља. Такође, том приликом је представљен План електронског регистра здравствених изјава.

„Будућност сектора прераде меса и производње хране за животиње у Европи – изазови и могућности”

У оквиру Конгреса „FoodTech2018” на 4. Међународном конгресу „Квалитет, технологија и безбедност хране” и 18. Међународног симпозијума „Технологија хране за животиње”, 24. октобра 2018. године одржан је округли сто на којем је самостална саветница у Удружењу за сточарство и прераду сточарских производа ПКС одржала предавање на тему „Стање и перспективе у сектору производње хране за животиње и производње и прераде меса у Републици Србији”. Поред посетиоца, учесници на овој презентацији били су и председник Европске Асоцијације произвођача хране за животиње (FEFAC); саветник у Европском удружењу произвођача и трговаца живим животињама и месом (UECBV); директор Научног института за прехранбене технологије у Новом Саду (ФИНС) и помоћница директора Сектора пољопривреде ПКС. На тему Округлог стола „Будућности сектора прераде меса и производње хране за животиње у Европи – изазови и могућности”, представници из ЕУ разговарали су са присутним привредним субјектима из ових области. Председник FEFAC разговарао је са присутнима о новинама и потенцијалима произвођача хране за животиње, о унапређењу и ближој будућој сарадњи са српским произвођачима. Како се 2019. године навршава 10. година чланства српских произвођача хране за животиње у Европској Асоцијацији произвођача хране за животиње, разматра се унапређење статуса чланства са посматрача у статус придруженог члана.

„Стање и перспективе у сектору производње хране за животиње и производње и прераде меса у Републици Србији”

У Новом Саду, у оквиру Конгреса „FoodTech2018” - 4. Међународни конгрес „Квалитет, технологија и безбедност хране” и 18. Међународни симпозијум „Технологија хране за животиње”, 24. октобра 2018. године од стране самосталне саветнице у Удружењу за сточарство и прераду сточарских производа ПКС, одржана је стручна презентација на тему „Стање и перспективе у сектору производње хране за животиње и производње и прераде меса у Републици Србији”. На презентацији су били присутни привредни субјекти из области производње хране за животиње и сектора меса, представници европских асоцијација произвођача хране за животиње, трговаца меса и живих животиња, ФИНС, ПКС други заинтересовани. Повољна клима и богат биљни свет, дају могућности домаћим произвођачима и прерађивачима меса препознатљивост у области сточарске производње. Полазећи

од чињенице да су у Републици Србији, пољопривредни сектори међусобно повезани и да зависе једни од других, било кроз ланац вредности, било кроз тржишну утакмицу, тешко је говорити о једном сектору. У структури система контроле у области сточарства, значајно место заузимају храна за животиње, укључујући и додатке који се употребљавају у исхрани животиња. Директан утицај на сектор меса имају значајне количине производа, који се поред производње за тржиште, троше директно на газдинству. Под слоганом „чиме хранимо нашу храну“ истичемо расположиве ресурсе (сировине) и знање са којим располажемо у области производње хране за животиње. Једна од значајних показатеља квалитета меса, јесте и поступак класирања трупова на линији клања по квалитету. Потенцијал прехранбене индустрије Србије се огледа у низу предузећа, различитих величина, које је потребно усмерити на пут производње производа са додатом вредношћу.

Дан инспекције у Београду

Састанак са представницима Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде поводом заједничке организације Дана инспекције у Београду. Састанак је одржан 20. новембра 2018. године. Одржавање Дана инспекције планиран за 20. децембар 2018. године. У Привредној комори Србије, 20. и 21. децембра 2018. године у организацији Удружења за прехранбену индустрију ПКС и Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде одржани 5. Дани пољопривредне инспекције на којем је присуствовао и ресорни министар. Осим представника пољопривредне инспекције скупу је присуствовао велики број осталих инспектора. Предавања су поред домаћих, одржали и инострани предавачи.

4. Међународни форум о сарадњи, Златибор

На Златибору је у периоду 15 - 17. новембар 2018. године одржан 4. Међународни форум о сарадњи на којем су учествовали представници Удружења за прехранбену индустрију ПКС. Развојна агенција Србије, Републичка агенција за развој малих и средњих предузећа Републике Српске и Привредна комора Србије, организовали су форум који је на једном месту окупио привреднике из земаља региона и Европске уније, представнике државних институција и привредних комора, развојних агенција, као и других организација које пружају подршку привреди, са циљем размене искуства, промовисања својих производа и услуга, као и успостављања нових пословних контаката и будуће сарадње.

Савет страних инвеститора

Представници Удружења прехранбене индустрије ПКС, 7. новембра 2018. године учествовали су на конференцији Савета страних инвеститора. Тема конференције: Представљање беле књиге.

„Belgrade venture forum“

Belgrade venture forum у прехранбеној индустрији одржан је 26. и 27. новембра. На Форуму су учествовали представници Удружења прехранбене индустрије ПКС.

Креативна радионица

Креативна радионица у организацији Удружења за туризам ПКС одржана 5. октобра 2018. године у Новом Саду. На радионици учествовали представници Привредне коморе Србије и Привредне коморе Црне Горе, Туристичке организације Србије, представници хотела и ресторана и Фестивала пива. Представници Удружења за прехранбену индустрију ПКС учествовали су са чланицама Групације произвођача пива.

ТАИЕХ Радионица – област хране за животиње

У организацији Министарства пољопривреде – Управа за ветерину, у периоду од 1. до 2. октобра 2018. године одржана је ТАИЕХ Радионица из области хране за животиње. На радионици су учествовали представници ветеринарске инспекције, привредни субјекти из области производње хране за животиње и представници Удружења за прехранбену индустрију ПКС. На Радионици је постављен циљ да се привредним субјектима

из области производње хране за животиње али и одговорним лицима из надлежног министарства, пружи детаљан преглед законодавства ЕУ у вези са храном за животиње. Посебна пажња посвећена је споредним производима од животиња, који се категоришу као бивши прехранбени производи (укључујући и млеко и млечне производе, поред осталих прехранбених производа који су раније коришћени као производи животињског порекла). Стручњаци – предавачи из ЕУ су објаснили спровођење службених контрола дуж ланца производње, складиштења и дистрибуције (и увоз хране за животиње), као и захтеве за лабораторије и службено узорковање. Неопходно је што пре кренути са едукацијом како привредних субјеката тако и ветеринарских инспектора у региону у делу контроле промета хране за животиње (у припреми је нов пропис у области декларисања хране за животиње).

TAIEX – област контроле ГМО - (TAIEX Workshop on Implementation of Official Controls in the Field of Genetically Modified Organisms)

У Београду је у периоду од 8. до 10. октобра 2018. године одржана TAIEX радионица из области контроле ГМО (TAIEX Workshop on Implementation of Official Controls in the Field of Genetically Modified Organisms) у организацији Министарства пољопривреде – Управа за заштиту биља. Учесници на радионици били су представници фитосанитарне инспекције, привредни субјекти, акредитоване лабораторије за област испитивања ГМО и Удружења за прехранбену индустрију ПКС. Основни циљ ове радионице био је да пружи свеобухватну обуку о начину обављања службене контроле за храну, храну за животиње и семена која садрже, састоје се или се производе коришћењем генетски модификованих организама (ГМО) укључујући њихово намерно пуштање у животну средину. Стручњаци из пет различитих земаља чланица ЕУ поделили су искуства из својих земаља и дали смернице за успешну имплементацију будућих законодавних промена. Актуелни закон о генетски модификованим организмима („Службени гласник РС”, бр. 41/2009) регулише само експериментални рад са ГМО у Србији. Овај закон има званичну забрану пласирања ГМО и производа ГМО на тржиште, као и забрану комерцијалног узгајања ГМО. Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Србије настоји ускладити своје законодавство на овом важном подручју са прописима ЕУ. Промена законодавства захтеваће успостављање добро организованог система службене контроле у области ГМО у будућности.

Кампања ПКС „Тежи равнотежи”

Панел дискусија „Здравија деца у здравијој Србији” коју су у Палати Србије организовали Савез за школски спорт Србије и компанија „Нестле”, одржана је 29. октобра 2018. године на којој су учествовали и представници Удружења за прехранбену индустрију ПКС. Истакнуто је да институције, невладине организације, приватни и друштвени сектор треба да заједничким напорима утичу на здравије животне стилове деце и раде на побољшању њиховог знања о значају правилне исхране и важности физичке активности. Том приликом истакнут је значај кампање ПКС „Тежи равнотежи”. У панелу, који је отворио државни секретар за спорт, учествовали су: секретар Удружења за прехранбену индустрију Привредне коморе Србије, начелница Центра за хигијену и хуману екологију Института за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут”, председник Савеза за школски спорт Србије, нутриционисткиња компаније „Нестле” и наставница физичког васпитања у ОШ „Ђуро Салај” из Суботице.

Као позитиван пример промоције правилне исхране и редовне физичке активности истакнута је национална кампања „Тежи равнотежи” коју су покренули Министарство здравља Републике Србије и Привредне коморе Србије – Удружење за прехранбену индустрију, као подршку Националном програму за превенцију гојазности код деце и одраслих. Ову кампању подржало је шест компанија из Удружења са циљем да заједнички раде на едукацији и информисању грађана о овим важним темама. Са посебним нагласком на промоцију превентивних мера – правилне исхране и свакодневне физичке активности – учесници су дискутовали о резултатима пројеката који су до сада заједничким снагама спровођени како би се помогло одрастање здравијих генерација, али и истакли да је неопходна ближа сарадња свих релевантних сектора. Према резултатима истраживања које је

Институт за јавно здравље „Др Милан Јовановић Батут“ спровео у оквиру пројекта „Здраво Растимо“, свакодневну физичку активност у трајању од најмање један сат дневно имало је 39,1 одсто анкетираних учесника. Како би се побољшала ова статистика, „Савез за школски спорт Србије“ тренутно у систем школских спортских такмичења укључује више од 180 хиљада ученика и ученица кроз 15 спортских грана. Учесници су најавили да ће у наредним годинама одвојити додатне ресурсе и усмерити капацитете ка промовисању здравијег животног стила у Србији, реновације производа и конкретне акције које ће допринети одгајању здравијих генерација, те изразили наду да је овај панел један од првих корака ка позитивним променама.

3. Сајам млинарства, пекарства и посластичарства

Представници Удружења за прехранбену индустрију ПКС учествовали на 3. Сајму млинарства, пекарства и посластичарства који је одржан у Новом Саду, у периоду од 11. до 13. октобра 2018. године. На сајму су излагале бројне фирме, чланице Привредне коморе Србије, произвођачи млиских и пекарских производа. У оквиру ове манифестације одржана је и Групација произвођача млинских и пекарских производа и тестенина. Такође, у оквиру сајма одржане су и стручне радионице.

„Belgrade food show“

Представници Удружења прехранбене индустрије ПКС посетили су сајам и радионицу на сајму „Belgrade food show“. Сектор пољопривреде ПКС био је укључен у активности организације сајма. „Belgrade food show“ је одржан 5. и 6. новембра 2018. године и окупио је дистрибутере и купце премијум и висококвалитетних прехранбених производа произвођача из Србије и региона. На провом „Belgrade food show“ било је 80 произвођача висококвалитетне хране, преко 600 посетиоца је одслушало 25 домаћих и страних стручњака и одржано је 137 састанака између купаца и дистрибутера из целог света.

Билатерални сусрети произвођача алкохолних пића

Привредна комора Србије била је, 24. децембра 2018. године, организатор билатералних сусрета између произвођача алкохолних пића, а следећег дана, 25. децембра 2018. године посете производним капацитетима водећих српских компанија. У оквиру припреме/усаглашавања Споразума о слободној трговини између Евроазијске економске уније (ЕАЕУ) и Републике Србије који је у завршној фази, државе чланице ЕАЕУ тренутно разматрају решење питања евентуалне размене преференцијала за одређени број производа. Разматрајући заинтересованост српске стране за бесцарински увоз на територију ЕАЕУ за одређене врсте алкохолних пића означених као „вињак“, „воћна ракија“ и „воћни ликери“, који су до сада били на листи изузећа, надлежни органи ЕАЕУ желели су да се упознају са информацијама о карактеристичним својствима наведених производа и специфичностима њихове производње. Експерти Федералне службе за регулисање тржишта алкохола РФ су, у периоду 24. - 25. децембар 2018. године, посетили Србију са намером да се током више планираних сусрета са представницима водећих српских произвођача воћних ракија, вињака и ликера упознају са карактеристикама производње, производним потенцијалима и својствима поменутих производа.

За све додатне информације о пословању у земљи и иностранству, контактима са потенцијалним пословним партнерима, учешћу на сајмовима и изложбама, учешћу у активностима ПКС контактирајте **Удружење за прехранбену индустрију ПКС** путем телефона **011 / 41 49 443** или нам пишите на имејл: prehrambena@pks.rs.

Вести

Отворена „Baby food factory“ у Добановцима

У Добановцима је 29. октобра 2018. године свечано отворена фабрика дечије хране „Baby food factory“. Реч је о гринфилд инвестицији вредној 34 млн евра. Ова инвестиција представља доказ да Србија има пословне људе који умеју да препознају потребе тржишта и могу да воде озбиљне и одговорне пројекте, доприносе расту и развоју српске привреде, истакао је председник Привредне коморе Србије. Инвестиција је, по речима председника ПКС, веома значајна за отварање нових радних места, али је то и велика шанса за добављаче. Србији су потребне инвестиције са модерним, добрим и квалитетним производима како би успела на великим тржиштима. У првој фази у фабрици је већ запослено више од 100 стручњака различитих профила, а план је да до краја 2020. године буде више од 300 радника. Председник ПКС је оценио да је „Baby food factory“ пример доброг стратешког партнерства. Ову фабрику, у сарадњи са српским партнером, компанијом „Нелт“, отвара српски бизнисмен који у Русији већ има три фабрике за производњу дечије хране и који добро познаје руско тржиште јер тамо и живи и ради. Подршку Привредне коморе Србије „Baby Food Factory“, има од почетка реализације инвестиције и најмлађа је чланица Групаације произвођача дијететских намирница и дечије хране ПКС. Ова групација веома активно и одговорно својим иницијативама доприноси креирању и изменама закона, других прописа, доношењу правилника битних за квалитет и безбедност дечије хране и увођењу сертификата неопходних за пословање на домаћем и страним тржиштима. „Уверен сам да ћемо врло брзо у комуникацији са ресорним министарствима успешно реализовати и иницијативу за укидање прелевмана на млеко у праху које се користи у производњи дечије хране, као што смо то већ урадили за кондиторе и произвођаче сладоледа“, рекао је председник ПКС. По речима извршног директора компаније, реч је о једној од највећих инвестиција ове године у Србији, и то домаћих инвеститора. Фабрика је опремљена најсавременијом технологијом за производњу дечије хране, у шест различитих категорија. Производи у првој фази ће бити пласирани на тржиште Југоисточне Европе и на тржиште Заједнице независних држава, а у наредној фази планирано је да се производи пласирају и на друга тржишта. „Baby food factory“ производи на тржишту Србије наћи ће се већ од 1. новембра. Дневни капацитет је 50 t хране брэнда „нутрино“. Према речима једног од власника компаније, „Baby food factory“ циљ млађе генерације три породице, које су покренуле отварање фабрике, је да наставе визију својих родитеља. „Желимо да производимо, ширимо пословање и запослимо још већи број људи“, истичући да су се представници млађе генерације три породице образовали и усавршавали у иностранству, али да су ипак желели да њихова будућност буде у Србији. „Baby food factory“ понудиће комплетан асортиман дечије хране коју чине суве житне каше, „ready to drink“ житне каше, сокићи и пиреи у стакленој, али и у новој меканој пауч амбалажи. Производни погони се простиру на 33.500 m², од чега је 13.600 m² под кровом, што је величина од око два и по фудбалска стадиона.

Отварање новог погона компаније „Нестле Адриатик“

Представници Привредне коморе Србије присуствовали су на свечаности отварања новог погона компаније „Нестле Адриатик“. Том приликом, из „Нестле Адриатик“ је саопштено да ће проширити капацитет фабрике у Сурчину са две нове производне линије и најављен извоз производа из ове фабрике у 40 земаља света. Укупно улагање компаније у нову опрему износи 2,3 млн евра, што ће повећати производњу за 25 одсто, проширити асортиман производа за 100 нових артикала и отворити око 30 радних места. Компанија „Нестле“ конкретним активностима показује своју дугорочну посвећеност пословању у Србији и доприноси развоју локалне заједнице, уложивши више од 15 млн евра у опрему, капацитете и развој производа. Нови погон је свечано отворен 22. новембра 2018. године.

20 година постојања фирме „Нектар доо“

Привредна комора Србије и „Нектар“ доо, Бачка Паланка организовали су 23. новембра 2018. године свечаност у Привредној комори Србије поводом обележавања 20 година постојања фирме „Нектар“ доо. Компанија „Нектар“ је за двадесет година пословања остварила више од 1 млрд евра бруто додате вредности, што је око три одсто

БДП Србије у 2017. години, речено је на скупу у Привредној комори Србије на представљању „Анализе економског утицаја „Нектар Групе“ у Србији од 1998. до 2018. године“. Председник PKS истакао је да су породица Радун и њихова компанија доказ да и Србија има најбоље примере за уџбенике породичног бизниса. Директор компаније „Нектар“ је рекао да је та компанија лидер у производњи воћних сокова у региону која тренутно запошљава више од 1.300 радника, а да директно или индиректно сарађује са више од 10.000 фармера. Такође, према речима директора, прошле године консолидовани приход „Нектара“ достигао је 107 млн евра а извоз чини скоро 30 одсто производње. „Нектар“ је и лидер на тржишту региона у соковима са 22 одсто учешћа. Наиме, у систему „Нектара“ има шест производних локација, и то три у Србији, две у Словенији и једна у Македонији.

Платформа сарадње науке и привреде

Привредна комора Србије представља спону између науке и привреде, подстичући и подржавајући успостављање сарадње и комуникацију између привредника који разумеју значај науке, и научника и професора који разумеју бизнис. У циљу даљег промовисања сарадње приватног и истраживачког сектора и рада Савета за сарадњу науке и привреде, Служба за иновације Привредне коморе Србије развила је **online платформу** „www.nip.rs“.

Циљ је подстаћи привредна друштва и научно-истраживачке организације да се укључе у заједничке научно-истраживачке и развојне пројекте ради стварања нових комерцијално примењивих производа и услуга, решавања текућих проблема и задатака, као и увођења иновативних технологија у раној фази које могу имати значај за њихов будући развој и тржишни потенцијал.

Платформа повезује кориснике различитих услуга које истраживачке институције могу да понуде привредним друштвима, обезбеђујући комуникацију са финансијским актерима преко пословних инкубатора, научних и технолошких паркова и центара за трансфер технологије. Повезивање свих релевантних интересних група на једној централизованој локацији ће обезбедити представљање могућности за сарадњу са свим интересним групама, што ће несумњиво довести до нових пословних подухвата, стварања spin-off или start up компанија. ПЕРФОРМ пројекат Швајцарске агенције за развој и сарадњу (СДЦ), који спроводи Helvetas Swiss Intercooperation и Универзитет у Фрибургу, подржао је Привредну комору Србије у развоју ове платформе.

За додатне информације контактирајте **Службу за иновације PKS** путем телефона **011 / 41 49 430** или нам пишите на имејл: inovacije@pks.rs.

Усвојена иницијатива за измену Закона о улагањима

Центар за подршку инвестицијама и ЈПП Привредне коморе Србије је у току 2017. године покренуо иницијативу за измену Закона о улагањима („Сл. гласник РС“, број 89/15) и пратеће уредбе, а која је **усвојена и имплементирана у изменама Закона о улагањима** („Сл. гласник РС“, број 95/18) у децембру 2018. године.

Члан 14. Закона је измењен на начин да је сада проширено право које су раније имали само страни улагачи и на домаће улагаче. **Сада сви улагачи могу да увозе опрему која представља улог у смислу овог закона, без плаћања царине и других увозних дажбина.** Ово ослобођење важи за увоз опреме која представља улог у смислу овог закона, осим путничких моторних возила и аутомата за забаву и игре на срећу, под условом да је опрема коју улагач увози у складу са прописима којима се уређују здравље и безбедност грађана и заштита животне средине.

Наведена измена уједно представља и једну од најзначајнијих измена за домаћа привредна друштва, будући да могу увозити неопходну опрему за улагање у смислу овог закона, без плаћања царина без обзира на то из које се државе увоз врши и да ли је са том државом потписан споразум о слободној трговини.

За стране инвеститоре ова олакшица је значајна како би се избегле царинске баријере приликом пресељења производње из иностранства у Републику Србију, али истовремено и за домаће инвеститоре ова мера представља додатни подстрек и олакшицу за инвестирање. Наиме, према доступним подацима Републичког завода за статистику скоро једна трећина увоза средстава за рад врши се из држава са којима Република Србија нема потписан споразум о слободној трговини. Увоз ове опреме до сада није био ослобођен царинских и других дажбина уколико је улагач било домаће друштво.

Пре последњих измена Закона о улагањима поступак ослобођења је био детаљније уређен за стране инвеститоре Уредбом о условима, начину и поступку ослобођења од царине на увоз опреме („Сл. Гласник РС број 48/18) која је на снази од 30. јуна 2018. године. Имајући у виду да је Закон измењен у децембру 2018. године очекује се и измена наведене Уредбе која би ближе уредила ослобођење и за домаће инвеститоре. **Тек након измена ове уредбе моћи ће и да се примени измена Закона на домаће инвеститоре, под условима које ова уредба буде прописивала.**

За додатне информације контактирајте **Центар за подршку инвестицијама и ЈПП ПКС** путем телефона **011 / 41 49 444** или нам пишите на имејл: investicije@pks.rs.

Регио инфо

ИПАРД информативни дан у Београду

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде је 26. октобра 2018. године, првим ИПАРД информативним даном у Београду, започело низ информативних догађаја који су током октобра и новембра 2018. године били одржани у 9 градова широм Србије. Кроз инфо дане, који су били организовани уз сарадњу и финансијску подршку пројекта „Подршка коришћењу ИПАРД фондова Европске уније“, потенцијалним корисницима ИПАРД II подстицаја представљени су могућности, захтеви, правила и услови које треба да испуне како би остварили право на одобравање пројеката и исплату ИПАРД средстава. На првом информативном дану, који је одржан у београдском хотелу Метропол, присутним представницима удружења пољопривредних произвођача и прерађивача, невладиних организација, министарстава, научно-истраживачких и образовних институција, привредних комора, Секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство АП Војводине, локалних самоуправа, пољопривредних саветодавних служби, Сталне конференција градова и општина, обратили су се, државни секретар МПШВ РС и шеф Операција III Делегације ЕУ у Републици Србији. На скупу су представљене планиране и спроведене измене ИПАРД програма и правилника за спровођење Мере 1, као и резултати и сазнања до којих је УАП дошла у процесу спровођења јавних позива. Присутни су се од представника надлежних институција информисали шта ће бити предмет контроле за испуњавање националних услова и услова ЕУ у области заштите животне средине, ветеринарског јавног здравља, добробити животиња, заштите биља, безбедности хране биљног порекла.

13. Сајам етно хране и пића

Привредна комора Србије – Привредна комора Београда и ове године је организовала наступ произвођача традиционалних производа на 13. Сајму етно хране и пића, одржаном у периоду од 21. - 24. новембар 2018. године на Београдском сајму. ПКС - Привредна комора Београда је са произвођачима била присутна на штанду од 120 м² на овој најрепрезентативнијој регионалној смотри традиционалних производа. На тринаестом по реду Сајму етно хране и пића излагало је више од 380 учесника, који су на појединачним или групним штандовима понудили око 2.500 различитих традиционалних прехранбених производа. На Сајму се, кроз оцењивање и доделу признања, вршила и промоција најквалитетнијих производа и произвођача. Ове године са штанда ПКС - Привредне коморе Београда дипломом „ЕТНО ХРАНА И ПИЋЕ – РОБНА МАРКА ИЗ СРБИЈЕ“ награђени су: „Хоусе оф Фоод“ (Хофф доо), за производе од ароније, „Кека сувенири“ доо, за Кека ратлук од малине, ПГ „Максић“, за деликатес од суве шљиве и ПГ „Радојица Стевић“, за деликатес шампињони и буковача. Специјално признање добили су „Јеленковић ДГМ“, за пиротску пеглану кобасицу и „Спелта Јевтић“, за спелтине коре и хлеб од 3 чаробна зрна. По досадашњем искуству, систем награђивања најуспешнијих учесника допринео је не само афирмацији и унапређењу квалитета производа, већ и напретку у начину паковања и промоције, као и повећању броја робних марки међу традиционалним производима.

Новогодишњи Укус фест

На специјалном издању манифестације „Новогодишњи Укус фест“, фестивалу домаће хране и пића који је одржан 15. децембра 2018. године у Комбанк дворани у Београду, представили су се излагачи са више од 1.000 различитих домаћих производа из целе Србије и региона. „Укус Фест“ је ове године четврти пут за редом окупио најквалитетније произвођаче у циљу промоције пољопривредне производње, пласмана и продаје

прехрамбених производа, у облику модерних презентација хране и пића. Основна замисао фестивала је да свим посетиоцима из земље и иностранства покаже врхунски квалитет и јединствен доживљај српске хране. Фестивал су подржали Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије, Привредна комора Србије и Секретаријат за привреду града Београда.

Изградња кинеског индустријског парка у Београду почиње средином 2019. године - стиже 70 кинеских компанија

Изградња кинеског индустријског парка у Београду требало би да почне средином 2019. године, а први ефекти рада биће видљиви већ крајем исте године, речено је на конференцији „Иницијатива Појас и пут на Балкану“ у Београду. Индустријски парк ће само у првој фази Србији донети око 2,6 млрд УСД директних инвестиција, истакао је представник кинеске корпорације CRBC (China Road and Bridge Corporation). Идеја је да индустријски парк привуче 70 предузећа из Кине и да у њему раде компаније које се баве производњом хране и намештаја. Наведено је да би Кина желела да привуче и друге европске и међународне компаније у индустријски парк, а у њему ће радити и српске компаније.

Награђено удружење „Лесковачки ајвар“

На свечаности поводом обележавања десет година успешне реализације пројекта Европска мрежа предузетништва (ЕЕН), додељене су награде компанијама које су на најуспешнији начин искористиле услуге мреже и потписале пословне уговоре са фирмама из иностранства. Награду је примило и Удружење „Лесковачки ајвар“ које чини 15 произвођача из Лесковца и једино има регистровану ознаку географског порекла под називом „Лесковачки ајвар“. У Србији је за спровођење услуга ЕЕН мреже задужен Конзорцијум ЕЕН Србија, чији је координатор Привредна комора Србије.

Регистрован заштитни жиг за „Лесковачки роштиљ“

Привредна комора Србије – Регионална привредна комора Јабланичког и Пчињског управног округа заједно са својим партнерима, Високом пословном школом струковних студија Лесковац и Комором Враце, Бугарска, радила је на реализацији пројекта „Бугарско - српски гурмански воз“, у оквиру којег је добијен заштитни знак – жиг за „Лесковачке специјалитете са роштиља“. Пројекат је суфинансиран од стране Европске уније кроз Interreg IPA Program прекограничне сарадње Бугарска – Србија. Регионална привредна комора Јабланичког и Пчињског управног округа организовала је уручење заштитног жига корисницима гаранције „Лесковачки специјалитети са роштиља“.

Први Фестивал меда у Медвеђи

На првом „Фестивалу меда“ у Медвеђи, преко 40 излагача имало је прилику да представи и промовише разноврсне пчелиње производе, иновације у пчеларској опреми, као и козметику и препарате на бази пчелињих производа. Поред изложбеног и продајног дела на фестивалу су одржана и два стручна предавања која су реализована од стране Савеза пчеларских организација Србије. Фестивал меда је пројекат Немачке организације за међународну сарадњу ГИЗ, односно, програма „Подстицање запошљавања младих“ и удружења пчелара „Апис“, у сарадњи са општином Медвеђа и има за циљ да промовише и представи пчеларство као перспективу запошљавања младих на територији Јабланичког округа. Фестивал је одржан 9. октобра 2018. године.

10. Раванград вајн фест

Под покровитељством Града и Туристичке организације Сомбора одржан је 10. јубиларни „Раванград вајн фест“. Близу 100 излагача из Мађарске, Хрватске, Македоније, Црне Горе и Србије, као и традиционални произвођачи из Војводине, представили су посетиоцима најразличитије домаће производе. На фестивалу су се представили винари из Србије и земаља из окружења, а како уз добро вино иде и добра храна, за посетиоце је на истом месту организован гастро кутак са храном карактеристичном за ово поднебље. Тако су представљени: пиротски сир

и пеглана кобасица, коленица испечена у хлебу, вина из Војводине, Македоније и Црне Горе, домаћи колачи и пецива. На фесту су одржана и стручна предавања како за винаре тако и љубитеље вина. Током фестивала, који се ове године одржавао на две локације, у Соколском дому и Мађарској грађанској касини, посетиоци су могли да уживају и у пратећем програму који је укључио културно уметнички – музички део, промоције и презентације реномираних винских кућа. Сваки посетилац је уз улазницу, добио винску чашу и каталог излагача.

РПК
Златиборског
управног округа
Ужице

Отворен дућан са органским производима на зеленој пијаци у Ужицу

Крајем децембра 2018. године у Ужицу је отворен први дућан органских производа. На тај начин, они који се баве органском производњом добили су прилику да пласирају своје производе, а потрошачи место где ће куповати здраву храну. Две јасно обележене тезге налазе се на Зеленој пијаци, једна у млечној хали, а друга на отвореном простору. На тезгама се могу купити органски производи: сир, кајмак, сурутка, али и органска јаја и поврће. Произвођачи су добили место где ће моћи да пласирају здраву храну. Трошкове групне сертификације сносиће Град Ужице којима ће се гарантовати квалитет ових производа.

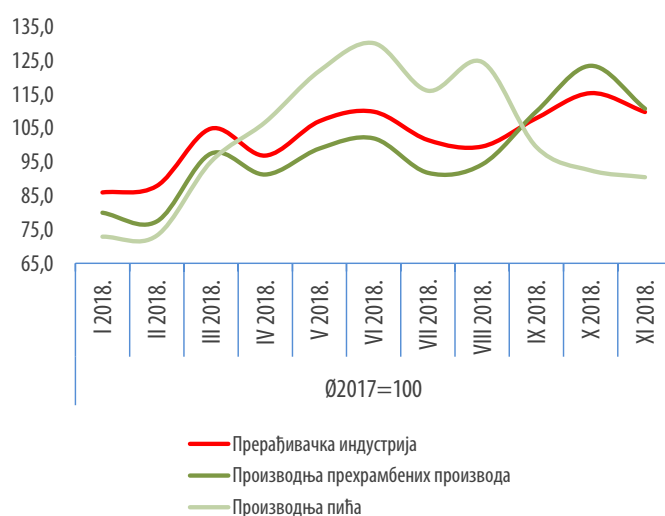

Привредна активност у прехранбеној и индустрији пића

Индустријска производња

Индустријска производња у Републици Србији у новембру 2018. године већа је за 7,6 одсто у односу на просек 2017. године, мања је за 1,0 одсто у односу на новембар 2017. године, а у периоду јануар–новембар 2018. године, у поређењу са истим периодом 2017. године, већа је за 2,1 одсто. У прерађивачкој индустрији у новембру 2018. године индустријска производња је већа за 9,8 одсто у односу на просек 2017. године, а у периоду јануар–новембар 2018. године, у поређењу са истим периодом 2017. године, већа је за 2,7 одсто.

Индекси индустријске производње, јануар-новембар
2018. у односу на просек 2017. године

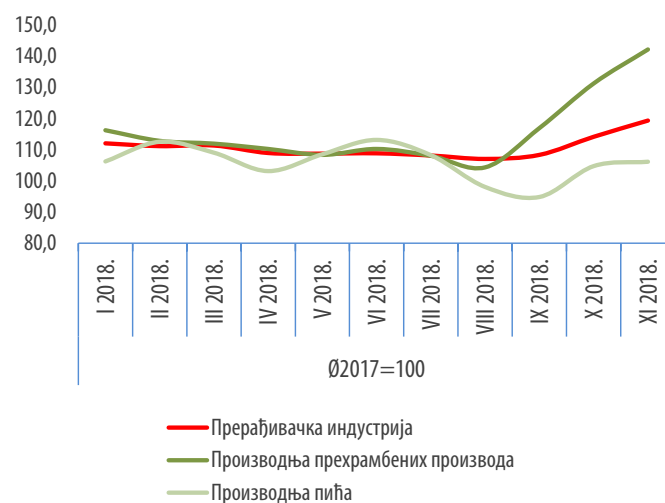

Извор: РЗС.

Залихе

У новембру 2018. године у поређењу са истим месецом 2017. године, залихе готових производа у Републици Србији веће су за 13,0 одсто, а у сектору прерађивачке индустрије за 13,3 одсто, што указује на успоравање реализације производње на тржишту. Уколико се посматра једанаести месец 2018. године у односу на просек 2017. године, залихе су биле веће за 18,8 одсто на републичком нивоу, а за 19,3 одсто у прерађивачкој индустрији.

Индекси залиха готових производа, јануар-новембар
2018. у односу на просек 2017. године

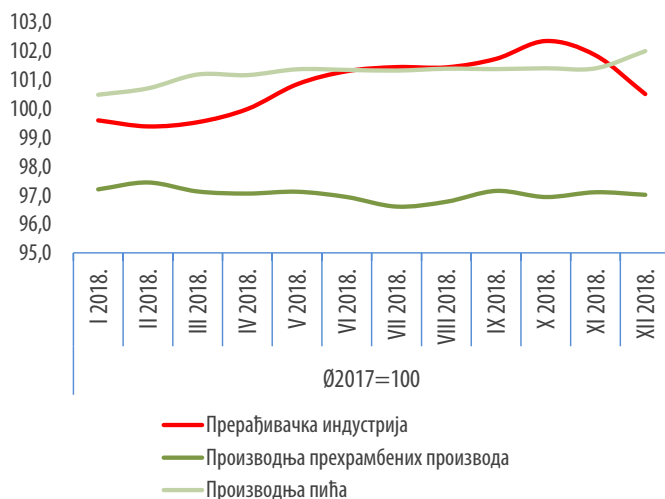
Извор: РЗС.

Цене

Цене произвођача индустријских производа у Републици Србији у 2018. години у просеку су порасле за 0,9 одсто у односу на 2017. годину, а у сектору прерађивачке индустрије за 0,8 одсто. У децембру 2018. године у односу на децембар 2017. године, у Републици Србији цене су порасле за 0,5 одсто, а у прерађивачкој индустрији за 0,7 одсто. Пад цена забележен је у децембру у односу на новембар 2018. године и то за 1,1 одсто на републичком нивоу, а за 1,3 одсто у прерађивачкој индустрији.

Индекси цена произвођача индустријских производа, јануар-децембар 2018. у односу на просек 2017. године

Извор: РЗС.

Запосленост

У трећем кварталу 2018. године од укупног броја запослених 79,2 одсто је запослено у правним лицима, 17,2 одсто представљају предузетници, лица запослена код њих и лица која самостално обављају делатност, а 3,6 одсто представљају регистровани индивидуални пољопривредници. У односу на трећи квартал 2017. године број запослених у правним лицима порастао је за 3,2 одсто, број предузетника, запослених код њих и лица која самостално обављају делатност повећан је за 6,7 одсто, док је број регистрованих индивидуалних пољопривредника смањен за 8,2 одсто.

Број запослених у производњи прехранбених производа и пића у правним лицима и код предузетника, квартални подаци 2017. и 2018. године

Извор: РЗС, прерачун Центра СААПП (ПКС).

Регистрована запосленост, према делатностима КД(2010), у трећем кварталу 2017. и 2018. године

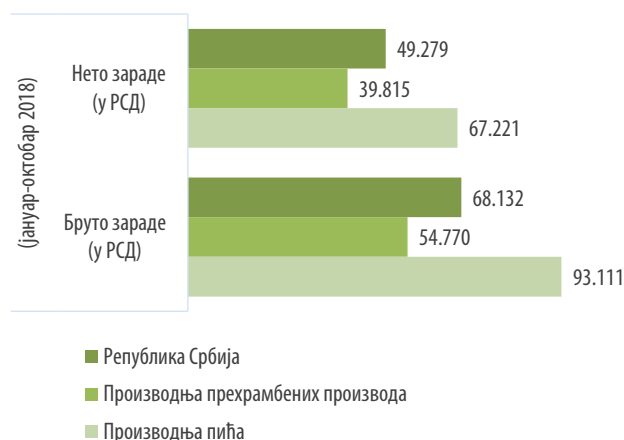
	Број запослених		Индекс Q3 2018/ Q3 2017.	Учешће у укупној запослености, у %	
	Q3 2017.	Q3 2018.		Q3 2017.	Q3 2018.
Република Србија	1.993.112	2.069.276	103,8	100,0	100,0
Производња прехранбених производа	85.176	87.034	102,2	4,3	4,2
Производња пића	7.239	7.384	102,0	0,4	0,4
УКУПНО	92.415	94.418	102,2	4,6	4,6

Извор: РЗС, прерачун Центра СААПП (ПКС).

Зараде

У периоду јануар-октобар 2018. године, просечна зарада исплаћена у Републици Србији износила је 68.132 динара и номинално је већа за 5,9 одсто од просечне зараде исплаћене у истом периоду 2017. године, док је реално била већа за 3,8 одсто.

Зараде, јануар-октобар 2018. (у динарима)

Извор: РЗС.

Зараде (нето и бруто), према делатностима КД(2010), у периоду јануар-октобар 2017. и 2018. године

	Зараде (бруто)			Зараде без пореза и доприноса (нето)		
	Вредност, у РСД		Номинални индекс	Вредност, у РСД		Номинални индекс
	I-X 2017.	I-X 2018.	I-X 2018/ I-X 2017.	I-X 2017.	I-X 2018.	I-X 2018/ I-X 2017.
Република Србија	64.331	68.132	105,9	46.317	49.279	106,4
Производња прехранбених производа	51.761	54.770	105,8	37.419	39.815	106,4
Производња пића	89.783	93.111	103,7	64.571	67.221	104,1

Извор: РЗС.

Стране директне инвестиције

У прва три квартала 2018. године, укупан нето прилив СДИ у Републику Србију, по основу улагања нерезидената, износио је око две милијарде евра, док је у производњи прехранбених производа, пића и дуванских производа остварен је нето прилив СДИ по основу улагања нерезидената од 105,1 млн евра.

Структура нето прилива СДИ, по основу улагања нерезидената, Q1-Q3 2018. године (у %)

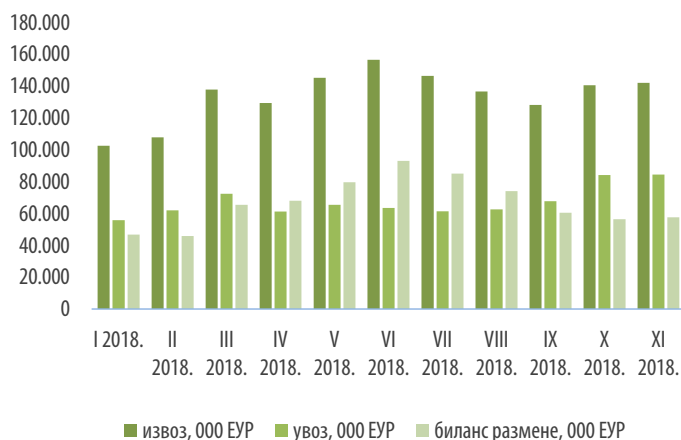

Извор: НБС (у складу са „Приручником за израду платног биланса и међународне инвестиционе позиције бр. 6, ММФ“).

Спољна трговина

Према подацима РЗС, у периоду јануар - новембар 2018. године, извоз прехранбених производа и пића износио је близу 1,5 млрд евра, што чини 9,8 одсто укупног извоза Републике Србије. У односу на исти период 2017. године, забележен је раст извоза од 0,8 одсто. Такође, у периоду, јануар – новембар 2018. године, увоз је достигао вредност од 740,2 млн евра, односно, забележен је раст увоза од 13,8 одсто у односу на исти период 2017. године. Укупна вредност увоза чини 3,7 одсто укупног увоза Републике Србије. Суфицит у спољнотрговинској размени прехранбених производа и пића је износио 732,1 млн евра.

Спољнотрговинска размена прехранбених производа и пића, месечни подаци (у хиљадама евра)

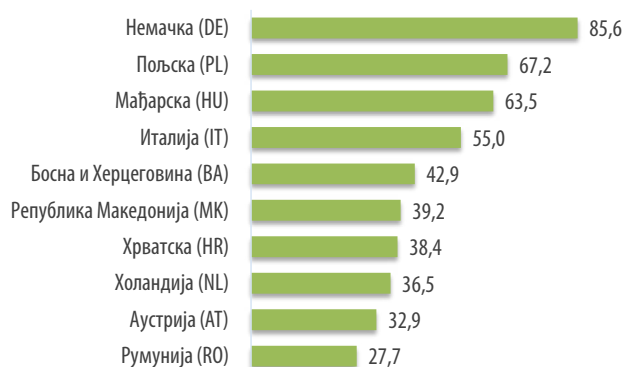
Извор: РЗС, прерачун Центра СААПП (ПКС).

Извоз прехранбених производа и пића, по земљама, јануар-новембар 2018. (у млн евра)

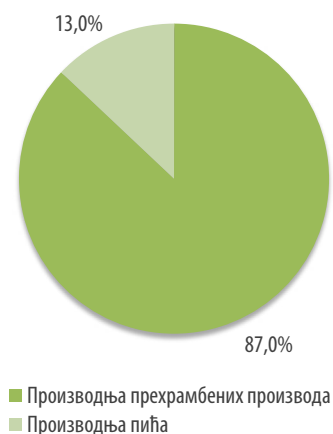
Извор: РЗС, прерачун Центра СААПП (ПКС).

Увоз прехранбених производа и пића, по земљама, јануар-новембар 2018. (у млн евра)

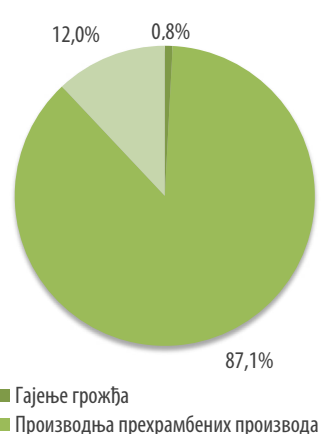
Извор: РЗС, прерачун Центра СААПП (ПКС).

Структура извоза, јануар-новембар 2018.

Извор: РЗС, прерачун Центра СААПП (ПКС).

Структура увоза, јануар-новембар 2018.

Извор: РЗС, прерачун Центра СААПП (ПКС).

Привредна активност - макроекономски осврт

Привреду Србије је у 2018. години карактерисала релативна макроекономска стабилност у погледу ниске и предвидиве инфлације, благог суфицита у области јавних финансија и последично опадајућег нивоа јавног дуга, уз стабилност финансијског система и пораст запослености. Главни извори раста у прошлој години су били пораст инвестиционе и личне потрошње, као и позитивна привредна ситуација у земљама Европске уније, главним спољнотрговинским партнерима. Основу за одржавање и даље убрзање привредне активности треба да омогући наставак структурних реформи, као и повећање производне активности у извозно оријентисаним привредним делатностима, посебно оним које носе већу додатну вредност.

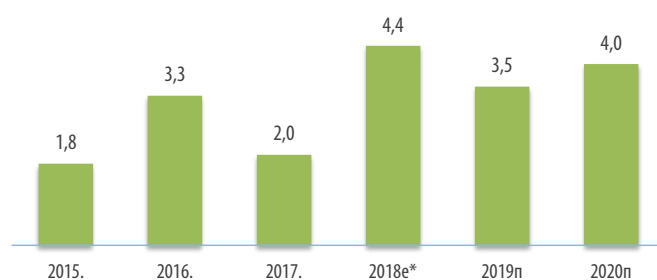
Према процени Републичког завода за статистику, привредна активност Србије мерена **стопом реалног раста бруто домаћег производа** у 2018. години износи 4,4 одсто, у односу на иницијално планираних 3,5 одсто. Процењено је да су **бруто инвестиције у основна средства** у 2018. години, у поређењу са претходном годином, оствариле реални раст од 9,1 одсто, а **пољопривредна производња** је остварила раст физичког обима од 16,3 одсто.

У 2019. години се очекује да стопа раста бруто домаћег производа буде 3,5 одсто, а са овом проценом се слаже и Међународни монетарни фонд као и друге релевантне међународне институције које прате економске перформансе по земљама. Међу бројним ризицима, који могу негативно утицати на пројекцију, издвајају се: пораст цене енергената и каматних стопа, интензивирање протекционистичких мера у међународној трговини, успоравање привредне активности у земљама кључним спољнотрговинским партнерима, политичке тензије и успоравање процеса евроинтеграција региона, као и неповољни климатски услови посебно у току пролећних и летњих месеци.

Укупна **индустријска производња** је повећана за 1,3 одсто у 2018. години у односу на 2017. годину. У сектору прерађивачке индустрије остварен је раст од 1,9 одсто, док је сектор снабдевања електричном енергијом, гасом, паром и климатизација порастао 1,2 одсто. Са друге стране, сектор рударства је забележио пад од 4,8 одсто.

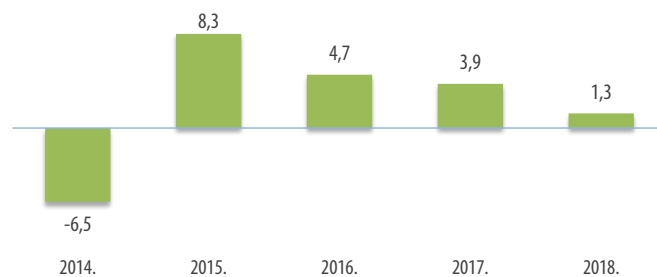
Народна банка Србије наставила је да подржава привредну активност у земљи одржавањем релативно ниске референтне каматне стопе која тренутно износи 3,0 одсто. Према процени аналитичара, на актуелну монетарну политику НБС утицали су ниски инфлаторни притисци и експанзивна монетарна политика Европске

Реални раст БДП (у %)

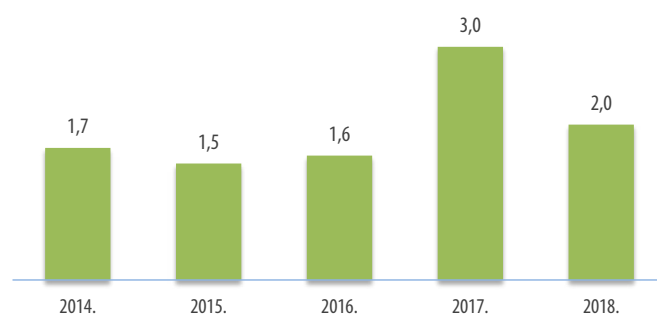
Извор: РЗС, МФ (Фискална стратегија за 2019. годину са пројекцијама за 2020. и 2021. годину).
(*Процена РЗС)

Индустријска производња (у %)

Извор: РЗС.

Потрошачке цене (у % у односу на исти месец претходне године)

Извор: РЗС.

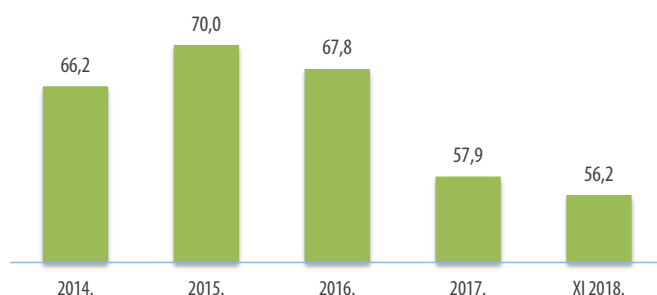
централне банке (референтна каматна стопа у еврозони се одржава на нули). **Међугодишња инфлација** је у децембру износила 2,0 одсто и у оквиру је циља Народне банке Србије који износи 3,0 одсто \pm 1,5 процентних поена, а у 2019. години се очекује да буде 2,3 одсто. Већина аналитичара сматра да у наредном периоду не би требало да дође до даљег смањења референтне каматне стопе, уз могућност благог пораста јер се очекује пораст инфлаторног притиска, као и евентуална промена у монетарној политици Европске централне банке.

Мере фискалне консолидације су оствариле позитиван резултат, изнад првобитне процене Међународног монетарног фонда. Према подацима Министарства финансија, у периоду јануар-октобар 2018. године остварен је **суфицит републичког буџета** у износу од 61,1 млрд динара. Наплаћени су приходи у износу од 973,5 млрд динара, док су расходи износили 912,3 млрд динара. Последично, јавни дуг је током 2018. године наставио да опада у односу на бруто домаћи производ и на крају новембра је износио 56,2 процената у поређењу са 57,9 одсто на крају 2017. године. Процењено је да је буџет у 2018. години био у суфициту 0,6 одсто БДП, а да се у 2019. години очекује благ дефицит од 0,5 одсто.

На позитивне макроекономске трендове реаговале су и агенције за оцену кредитног рејтинга које су током 2018. године потврдиле рејтинг Србије. Standard and Poor`s је проценио кредитни рејтинг на „BB“ са позитивним изгледом да у наредној години дође до унапређења. Агенција сматра да би наставак снажног раста, даље смањење јавног дуга и задржавање дефицита платног биланса у одрживим оквирима могли резултирати повећањем кредитног рејтинга Србије у наредном периоду. Fitch Ratings је потврдио кредитни рејтинг на „BB“ са стабилним изгледом, док агенција Moody`s у протеклој години није процењивала кредитни рејтинг Србије, па се он налази на нивоу из 2017. године, односно „Вa3“ са стабилним изгледом. Србија се значајно приближила инвестиционом нивоу кредитног рејтинга са циљем да се то оствари у средњем року. Агенције наводе као основу за даље унапређење кредитног рејтинга, очување макроекономске стабилности и резултата фискалне консолидације, структурне реформе (јавна предузећа, пореска управа, просвета и здравство), као и наставак процеса евроинтеграција.

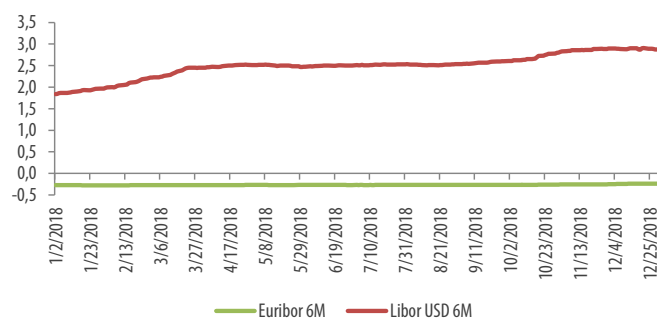
Србија је наставила регионално лидерство у привлачењу **страних директних инвестиција**, које су у 2017. години износиле 2,4 млрд евра, док су у 2018. години надмашиле пројекцију и према прелиминарним подацима Народне банке Србије износе 3,0 млрд евра. У периоду јануар-новембар 2018. године покривеност текућег дефицита страним директним инвестицијама износи 120,5 одсто. Прилив по основу страних директних инвестиција у 2019. години се очекује да буде око 2,6 млрд евра (5,7 одсто БДП) и требало би да буде више него довољно за покривање дефицита текућег рачуна платног биланса.

Јавни дуг Србије (централни ниво државе, у % БДП)

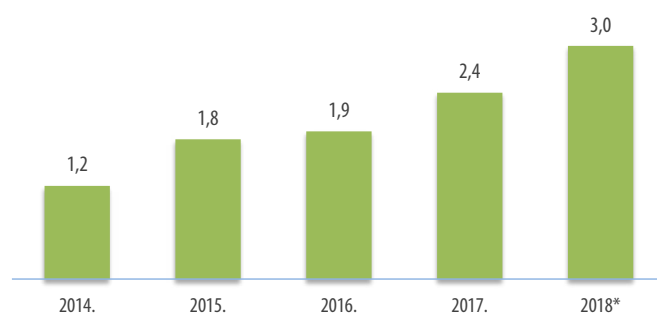
Извор: Министарство финансија.

Кретање каматних стопа у 2018. години

Извор: Bloomberg L.P.

Нето СДИ (у млрд евра)

Извор: НБС.
(*Прелиминарни подаци НБС)

Укупна **спољнотрговинска робна размена** Србије у 2018. години износила је 38,2 млрд евра што представља раст од 10,9 одсто у односу на прошлу годину. Извезено је робе у вредности од 16,3 млрд евра, што представља повећање од 8,1 одсто, док је увоз робе износио 21,9 млрд евра, што представља повећање од 13,0 одсто. Дефицит спољнотрговинске робне размене износи 5,6 млрд евра, чиме је покривеност увоза извозом опала на 74,3 одсто у односу на 77,5 одсто колико је покривеност износила прошле године. Пораст дефицита је последица релативно јаког динара у односу на кључне валуте, као и чињеница да привредни раст у значајној мери зависи од увоза материјала и производа за потребе инвестиционе активности и потрошње као компоненти бруто домаћег производа.

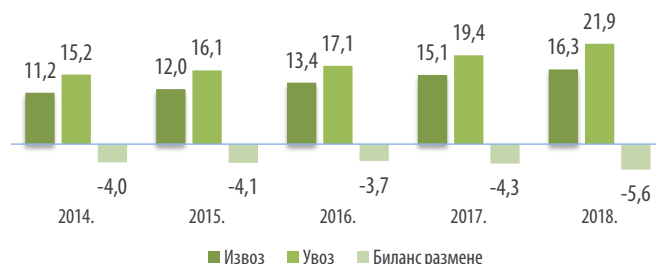
Значајан допринос одржавању релативно ниског дефицита текућег рачуна платног биланса даје **суфицит у трговини услугама** који је у првих десет месеци 2018. године износио 901,2 млн евра, у односу на 785,2 млн евра из истог периода прошле године (раст 14,8 одсто). **Дефицит текућег рачуна платног биланса** је према процени Народне банке Србије у 2018. години износио 5,2 одсто бруто домаћег производа, уз очекивање да се у 2019. години смањи на 5,0 одсто и остане на том нивоу у средњем року.

Према Анкети о радној снази, у трећем кварталу 2018. године број запослених износио је 2,9 милиона, а број незапослених 371,8 хиљада. **Стопа запослености** популације старости 15 и више година износила је 49,2 одсто, а **стопа незапослености** 11,3 одсто (у првом кварталу износила је 14,8 одсто, у другом 11,9 одсто). **Просечна бруто зарада** исплаћена у октобру 2018. године износила је 69.012 динара, док је **просечна нето зарада** износила 49.901 динара. У односу на исти месец претходне године, бруто зарада је реално већа за 5,2 одсто, док је нето зарада већа за 5,7 одсто.

Према подацима Народне банке Србије, међугодишња стопа раста кредитне активности у Србији је у новембру 2018. године износила 8,0 одсто (од тога становништву су већи за 12,2 одсто, а привреди 4,8 одсто). По искључењу ефекта отписа и продаје ненаплативих кредита (НПЛ), укупни кредити већи су за 11,8 одсто међугодишње, од чега кредити привреди за 11,0 одсто, а становништву за 13,4 одсто. Стабилност банкарског сектора у Србији је очувана и додатно ојачана, захваљујући мерама Народне банке Србије, а смањен је удео проблематичних кредита у укупним кредитима за 6,1 одсто (новембар 2018).

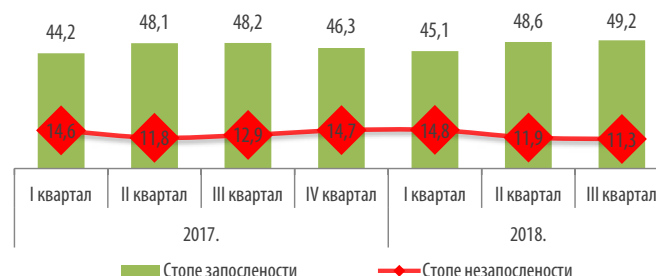
Динар, као национална валута, је у 2018. години чврсто задржао своју вредност у односу на евро чиме је постао једна од најстабилнијих валута у свету. Просечан **девизни курс** је износио 118,2716 динара за један евро, односно 100,2784 динара за један амерички долар. Народна банка наставља политику интервенција на девизном тржишту како би спречила веће дневне осцилације националне валуте.

Спољнотрговинска робна размена (у млрд евра)

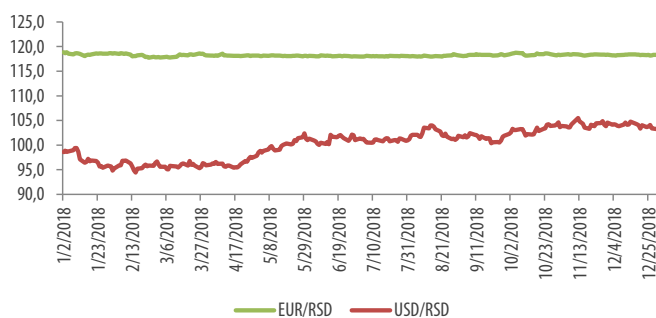
Извор: РЗС.

Кретање стопе запослености/незапослености становништва старости 15 и више година, према Анкети о радној снази (у %)

Извор: РЗС.

Кретање девизних курса у 2018. години

Извор: Bloomberg L.P.

Заступање интереса привреде – регулативе и иницијативе

Прописи објављени у претходном периоду

- **Правилник о изменама и допунама правилника о ИПАРД подстицајима за инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава** - објављен у „Службеном гласнику РС”, број 78/18 од 19. октобра 2018. године;
- **Правилник о подстицајима за инвестиције у прераду и маркетинг пољопривредних и прехранбених производа и производа рибарства за набавку опреме у сектору млека, меса, вина, пива и јаких алкохолних пића** - објављен у „Службеном гласнику РС”, број 78 /18 од 19. октобра 2018. године;
- **Правилник о измени правилника о условима и начину остваривања права на кредитну подршку** - објављен у „Службеном гласнику РС”, број 84/18 од 2. новембра 2018. године;
- **Правилник о методологији утврђивања референтних цена инвестиције за обрачун ИПАРД подстицаја**- објављен у „Службеном гласнику РС”, број 84/18 од 2. новембра 2018. године;
- **Правилник о посебним елементима процене ризика, учесталости вршења инспекцијског надзора на основу процене ризика и посебним елементима плана инспекцијског надзора у области пољопривредне инспекције**, објављено у „Службеном гласнику РС”, број 85/18 од 8. новембра 2018. године;
- **Правилник о изменама и допунама правилника о ИПАРД подстицајима за инвестиције у физичку имовину које се тичу прераде и маркетинга пољопривредних производа и производа рибарства**, објављено у „Службеном гласнику РС”, број 98 од 14. децембра 2018. године;
- **Правилник о воћним соковима и одређеним сродним производима намењеним за људску употребу** - објављен у „Службеном гласнику РС”, број 103/18 од 26. децембра 2018. године;

У „Службеном гласнику” РС број 104 од 28. децембра 2018. године објављене су следеће одлуке:

- Одлука о условима и начину за смањење царинских дажбина на одређену робу, односно за изузимање одређене робе од плаћања царинских дажбина у 2019. години;
- Одлука о изменама и допуни Одлуке о условима за смањење царинских дажбина на одређену робу;
- Одлука о изменама Одлуке о одређивању пољопривредних и прехранбених производа за које се плаћа посебна дажбина при увозу и утврђивању износа посебне дажбине;

Удружење за прехранбену индустрију ПКС иницирало је измене и допуне одлука према закључцима групација, а у вези са кондиторском индустријом, индустријом производње сладоледа, дечије хране, производњи нудли и воћних сокова и безалкохолних пића.

Преглед покренутих и реализованих иницијатива

- **Предлог за допуну Одлуке о условима и начину за смањење царинских дажбина на одређену робу, односно за изузимање одређене робе од плаћања царинских дажбина у 2019. години (палмино уље за производњу супа)**

Иницијатива је покренута у новембру 2018. године и упућена Министарству финансија. Смањење царинске стопе за палмину маст би утицало на смањење цене готовог производа и на повећану конкурентност наших производа на ино тржишту, а тиме и повећан девизни прилив и константан пораст, стабилност и континуираност производње. Предложено је да се наименовање за тарифну ознаку 1517 90 99 00 додатно прошири, како би евентуално и палмино уље као сировина која се користи у производњи супа било обухваћено овом Одлуком.

- Иницијатива за укидање Уредбе о обавезној производњи и промету хлеба од брашна Т-500

Иницијатива је покренута у децембру 2018. године и упућена Министарству трговине, туризма и телекомуникација. Привредна комора Србије се у претходном периоду у више наврата обраћала Министарству, трговине, туризма и телекомуникација са предлогом за укидањем Уредбе о обавезној производњи и промету хлеба од брашна „Т-500“. Уредбом о обавезној производњи и промету хлеба од брашна „Т-500“, произвођачи хлеба обавезни су да произведу и ставе у промет хлеб од брашна „Т-500“ у количини од најмање 30% дневне производње свих врста хлеба. Предложено је да Влада Републике Србије донесе Уредбу о престанку важења Уредбе о обавезној производњи и промету хлеба од брашна „Т-500“, која ће бити у примени од 01. јануара 2019. године.

- **Предлог за продужење важења Одлуке о одређивању пољопривредних и прехранбених производа за које се плаћа посебна дажбина при увозу и утврђивању износа посебне дажбине („Сл. гласник РС“ бр. 108/2016, 78/2017, 119/2017 и 42/2018) као и допуна исте Одлуке (за кондиторску индустрију, индустрију сладоледа и дечије хране)**

Иницијатива је покренута у новембру 2018. године и упућена Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде. Анализирајући тржиште Републике Србије, позната је чињеница да снабдевеност млеком у праху и маслацем није довољна ни по количини, ни по одговарајућим параметрима квалитета, те су произвођачи како кондиторских производа, сладоледа, тако и произвођачи дечије хране у ситуацији да наведене производе увозе. Предложено је следеће:

1) Продужење важења Одлуке о одређивању пољопривредних и прехранбених производа за које се плаћа посебна дажбина при увозу и утврђивању износа посебне дажбине („Сл. гласник РС“, број 108/2016, 78/2017, 119/2017 и 42/2018) до 31.12.2019. године за произвођаче кондиторских производа, а за произвођаче сладоледа до 31.07.2019. године;

2) Допуна Одлуке о одређивању пољопривредних и прехранбених производа за које се плаћа посебна дажбина при увозу и утврђивању износа посебне дажбине (Сл. гласник РС бр. 108/2016, 78/2017, 119/2017 и 42/2018)

Предложено је да се тачка 3. наведене Одлуке према којој се при увозу производа пореклом из ЕУ за робу из тарифних ознака 0402 10 19 00, 0402 21 18 00 и 0405 10 19 00 за кондиторску индустрију не плаћа посебна дажбина до 31.12.2019. године, и за произвођаче сладоледа до 31.07.2019. године, допуни тако да се увоз производа пореклом из ЕУ за робу из тарифних ознака 0402 10 19 00 и 0402 21 18 00 односи и на произвођаче дечије хране који би били ослобођени плаћања посебне дажбине.

- Иницијатива у вези са изменама и допунама „Одлуке о условима за смањење царинских дажбина на одређену робу“ („Службени гласник РС“, бр. 28/2015, 57/2015, 113/2015, 60/2016, 80/2016, 108/2016 и 115/2017), поново упућена Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, али и Министарству финансија и Министарству трговине, туризма и телекомуникација.

- Иницијатива упућена Управи царина 18. октобра 2018. године, ради организације заједничког састанка са представницима Групаације произвођача млинских и пекарских производа и тестенина ради дефинисања процедура увоза пшенице ради извоза брашна.

- Иницијатива упућена МПШВ 18. октобра 2018. године - предлог чланова радне групе од стране Удружења за прехранбену индустрију за израду правилника о квалитету кондиторских производа.
- Иницијатива Групације произвођача млинских и пекарских производа и тестенина, упућена Министарству финансија 8. новембра 2018. године. Молба за мишљење у вези са иницијативом измене документације која се односи на реекспортну дораду као и мишљење за могућности измене уговора путем анекса уговора приликом реекспортне дораде.
- Иницијатива за продужење важења Одлуке о одређивању пољопривредних и прехранбених производа за које се плаћа посебна дажбина при увозу и утврђивању износа посебне дажбине („Сл. гласник РС“, број 108/2016, 78/2017, 119/2017 и 42/2018), као и допуна исте Одлуке, послата 13. новембра Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде.
- Иницијатива упућена Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, 4. децембра у вези са Издавањем документације неопходне за извоз производа биљног порекла из РС у УАЕ. Иницијатива је означена потребним хитним решавањем.

Радне групе

Радна група за израду правилника о квалитету кондиторских производа

Састанак Радне групе за израду правилника везаних за кондиторске производе. Привредна комора Србије је иницирала и са Радном групом за квалитет при Удружењу за прехранбену индустрију ПКС израдила предлоге правилника о квалитету кондиторских производа, предала МПШВ. Министарство је формирало званичну радну групу и прихватило све предлоге чланова радне групе које је Удружење предложило. Састанак радне групе одржан је 16. новембра када је иста и почела са радом. Радна група одржала други састанак 28. новембра 2018. године. Трећи састанак Радне група за израду правилника о квалитету кондиторских производа у Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде одржан је 6. децембра 2018. године.

Ходограм активности на тему сузбијања недозвољене трговине брашном

Састанак представника Пореске управе, Удружења млинара Србије и Удружења за прехранбену индустрију у Пореској управи на тему даљих активности на основу Ходограма активности који је радна група сачинила на тему сузбијања недозвољене трговине брашном. Састанак радне групе одржан 23. новембра 2018. године.

Радна група за усклађивање ходограма Групације јаких алкохолних пића са Групацијом увозника и дистрибутера алкохола

Радна група за усклађивање ходограма Групације јаких алкохолних пића са Групацијом увозника и дистрибутера алкохола одржана 25. новембра 2018. године.

Смањење царинске стопе за концентрисани сок од поморанџе

Састанак са представницима Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде поводом решавања иницијативе ПКС за смањење царинске стопе за концентрисани сок од поморанџе. Радна група одржала је састанак 27. новембра 2018. године.

Правилник о здравственој исправности дијететских производа.

Састанак Радне групе за решавање неусаглашености у поступку спровођења Правилника о здравственој исправности дијететских производа одржан је 11. децембра 2018. године.

За све додатне информације о иницијативама ПКС у области прехранбене индустрије контактирајте **Удружење за прехранбену индустрију ПКС** путем телефона **011 / 41 49 443** или нам пишите на имејл: prehrambena@pks.rs.

У фокусу

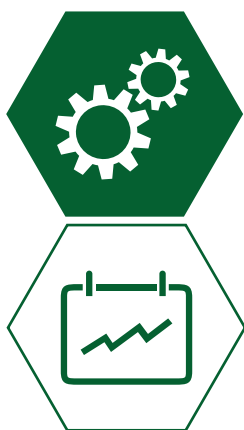
Кампања ПКС „Тежи равнотежи“

Удружење за прехранбену индустрију Привредне коморе Србије организовало је другу по реду едукативну радионицу за медије у оквиру кампање „Тежи равнотежи“ коју су покренули Министарство здравља и Привредна Комора Србије – Удружење за прехранбену индустрију, 31. октобра 2018. године. Тема радионице била је „ВАЖНОСТ НУТРИТИВНОГ ДЕКЛАРИСАЊА У ПРЕВЕНЦИЈИ ГОЈАЗНОСТИ“. На едукацији су говорили: секретар Удружења за прехранбену индустрију Привредне коморе Србије; руководилац радне групе за квалитет, декларисање и означавање хране у Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије на тему „Шта је ново донео нови правилник о декларисању, означавању и рекламирању хране“; руководилац Групе за јавно здравље Министарства здравља Републике Србије на тему „Означавање и декларисање хране као једна од активности Програма за превенцију гојазности код деце и одраслих у делу промоције правилне исхране током живота“; професор Медицинског факултета Универзитета у Новом Саду на тему „Важност нутритивног декларисања у превенцији гојазности“; представник Удружења за прехранбену индустрију Привредне коморе Србије у радној групи за квалитет, декларисање и означавање хране у Министарству пољопривреде која је припремала нови правилник на тему „Одговорност компанија прехранбене индустрије у превенцији гојазности“. Компаније Удружења за прехранбену индустрију Привредне коморе Србије које подржавају кампању „Тежи равнотежи“ Министарства здравља и националне асоцијације српске привреде, следе препоруке Светске здравствене организације о ограничавању садржаја шећера, соли, засићених масти и транс-масних киселина у својим производима, ради подршке Националном програму за превенцију гојазности код деце и одраслих. Друштвено одговорне компаније „Бамби“, „Coca-Cola“, „Dr. Oetker“, „MARBO Product“, „Mars“ и „Nestlé“, чланице Удружења за прехранбену индустрију ПКС, препознале су значај кампање „Тежи равнотежи“ и удружиле своје ресурсе и знање са циљем да допринесу даљем системском решавању проблема гојазности и раду на превенцији овог изазова модерног друштва. Навођење нутритивних и здравствених изјава је прописано Правилником о прехранбеним и здравственим изјавама, који је на снази од јула 2018. године. Неопходно је да нутритивне и здравствене изјаве на производима буду засноване на научним чињеницама, и да представљају производ јасно и тачно. Министарство пољопривреде је представило новине које доноси Правилник о декларисању, означавању и рекламирању хране, истаквши да сви производи морају да имају нутритивну декларацију на којој су наведени подаци о нивоу шећера, соли, масти и осталих вредности које производ садржи. Нутритивна декларација обавезна је за све производе, уз одређене изузетке. Пооштрена је одговорност свих у чијој је надлежности декларисање хране, а потрошачи добијају информативнији извор приликом куповине производа, који је за произвођаче доста захтевнији у односу на данашњи Правилник. Означавање и декларисање хране једна је од активности Програма за превенцију гојазности код деце и одраслих у делу промоције правилне исхране током живота, указало је Министарство здравља. Представница Медицинског факултета Универзитета у Београду указала је да у Србији 58 одсто одраслог становништва има прекомерну телесну масу, а 25 одсто је гојазно. Према епидемиолошким прогнозама, 2020. године биће гојазно чак 44 одсто мушкараца и 31 одсто жена. Нутритивно декларисање као законска обавеза од половине ове године један је од начина да се потрошачима помогне у доношењу одлука при избору намирница, истакла је представница Удружења за прехранбену индустрију ПКС у радној групи за квалитет, декларисање и означавање хране у Министарству пољопривреде која је припремала нови правилник. Према њеним речима, законска обавеза је навођење нутритивних података за 100 g односно 100 ml производа, а додатно тражене су и информације за меру порције, као и проценат референтног уноса. Понављање информација на предњој страни паковања додатно помаже потрошачу да направи изbalансиран и одговоран избор, а произвођачима је остављен избор

да у табlici прикажу унос нутријената од јавно здравственог интереса (шећер, масти, засићене масти, со и укупна енергетска вредност), како би сваки потрошач врло брзо могао да препозна колико порција производа који купује чини укупан унос наведених нутријената. Неки од произвођача иду и корак даље, па су те вредности означили бојама семафора (зелено, жуто, црвено), како би се одмах препознало шта тај производ доноси организму и укупној прехрани. Пооштрени су и стандарди за рекламирање хране и пића, како би се осигурала заштита деце, промовисао здрав начин живота и подржали родитељи. Одговорност за балансирану исхрану обавезује како произвођаче, тако и потрошаче, а за решавање кључних изазова неопходна је уска сарадња владиних институција, јавних здравствених и друштвених организација и индустрије, као и друштвених организација. Активности на кампањи Тежи равнотежи се настављају.

Подршка привреди

Програми подршке пословању привреде

ПОДСТИЦАЈИ РАДИ ПРИВЛАЧЕЊА ДИРЕКТНИХ УЛАГАЊА

У складу са Законом о улагањима, у јануару 2019. године донета је **Уредба о одређивању критеријума за доделу подстицаја ради привлачења директних улагања у области производње прехранбених производа** („Сл. гласник РС“, број 1/19).

Право на учествовање у поступку доделе средстава имају улагачи који пријаве инвестиционе пројекте у области производње прехранбених производа, а који се пре почетка реализације инвестиционог пројекта пријаве за доделу средстава, при чему производња прехранбених производа обухвата прераду производа пољопривреде, шумарства и рибарства ради добијања хране за људе или животиње, а укључена је и производња различитих међуфазних производа.

Изузетно, за делатности које се сматрају трговином на мало производима произвођача који поседују своје радње (нпр. оне које се обављају у пекарама, посластичарницама или месарама које продају своје производе) **не могу се доделити** подстицаји, у смислу Уредбе.

Средства могу бити додељена само **под следећим условима:**

1. да се инвестиција одржи на истој локацији у јединици локалне самоуправе у којој се реализује улагање, најмање 5 година након реализације пројекта за велике привредне субјекте, односно најмање 3 године за мале и средње привредне субјекте,
2. да се достигнути број запослених након реализације инвестиционог пројекта не смањује у периоду 5 година за велике привредне субјекте, односно 3 године за мале и средње привредне субјекте,
3. корисник средстава је дужан да сваком запосленом редовно исплаћује основну зараду најмање у висини 120% минималне зараде,
4. рок за реализацију инвестиционог пројекта и отварање нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом је три године од дана закључења уговора о додели средстава подстицаја, а који се након закључења може продужити највише на пет година,
5. укупан износ средстава која се могу доделити у складу са овом уредбом и других подстицаја одређује се у апсолутном износу, при чему не сме да пређе горњу границу до које је дозвољено доделити укупан износ државне помоћи у складу са прописима којима се уређују правила за доделу државне помоћи.

Врста и висина средстава која могу бити додељена за инвестиције

Корисник средстава дужан је да обезбеди учешће од најмање 25% оправданих трошкова из сопствених средстава или из других извора, који не садрже државну помоћ.

Максимална висина средстава која може бити додељена за инвестиционе пројекте:

- ВЕЛИКИМ привредним субјектима до 50% оправданих трошкова,
- СРЕДЊИМ привредним субјектима до 60% оправданих трошкова,
- МАЛИМ привредним субјектима до 70% оправданих трошкова.

У сектору прехранбене индустрије средства се могу доделити за инвестиционе пројекте у области производње прехранбених производа, чија је минимална вредност 2.000.000 евра и којима се обезбеђује запошљавање најмање 30 нових запослених, према следећој скали:

Ниво развијености општине (група јединице локалне самоуправе)	Подстицаји за оправдане трошкове двогодишњих бруто зарада	Додатак на висину улагања у основна средства
I	20%, максимум 3.000 € по новоотвореном радном месту	20% за улагања до 20 млн евра за улагања од 20 до 40 млн евра додатних 10% за улагања преко 40 млн евра додатних 5%
II	25%, максимум 4.000 € по новоотвореном радном месту	
III	30%, максимум 5.000 € по новоотвореном радном месту	
IV	35%, максимум 6.000 € по новоотвореном радном месту	
девастирана подручја	40%, максимум 7.000 € по новоотвореном радном месту	

Критеријуми за стручну анализу инвестиционих пројекта:

- 1) референце улагача
- 2) проценат незапослених лица чије квалификације одговарају делатности улагача
- 3) број висококвалификованих лица који се запошљавају реализацијом инвестиционог пројекта
- 4) висина и врста улагања
- 5) технолошки ниво делатности која је предмет улагања
- 6) претходна сарадња са добављачима и планирани удео домаћих добављача
- 7) ефекти инвестиције на запослене
- 8) претходни и планирани обим међународног и укупног промета
- 9) финансијско-тржишна оцена инвестиционог пројекта

Поступак пријаве за доделу средстава

Инвеститор може доставити Развојној агенцији Србије (РАС) писмо о намерама о реализацији инвестиционог пројекта које садржи, између осталог, податке о делатности, планираној висини улагања и броју нових радних места. На основу ових података, РАС доставља инвеститору обавештење о могућем нивоу подстицаја. Ово обавештење је правно необавезујуће и садржи информацију да о додели и висини средстава одлучује Савет након утврђивања свих услова за доделу средстава. На основу података из писма о намерама, РАС доставља улагачу обавештење о могућем нивоу подстицаја, остављајући му рок од 30 дана да се изјасни. Ако РАС утврди да се ради о инвестиционом пројекту од посебног значаја уз достављање улагачу обавештења, РАС обавештава министарство надлежно за послове привреде и Савет о постојању пројекта од посебног значаја.

Улагач који намерава да реализује улагање треба да поднесе пријаву за доделу средстава на прописаном обрасцу, на српском језику ради утврђивања испуњености услова за доделу средстава, без претходног достављања Писма о намерама или након пријема обавештења о могућем нивоу подстицаја. На основу пријаве за доделу средстава, РАС врши стручну анализу инвестиционог пројекта и обавештава улагача о висини подстицаја које ће предложити Савету и доставља му нацрт уговора о додели средстава подстицаја. Стручна анализа инвестиционог пројекта садржи анализу могућег износа средстава.

За додатне информације контактирајте **Центар за подршку инвестицијама и ЈПП ПКС** путем телефона **011 / 41 49 444** или нам пишите на имејл: investicije@pks.rs.

Додатне информације о актуелним програмима подршке пронаћи ћете на интернет странама:

[Развојне агенције Србије \(РАС\)](#)

[Фонда за развој](#)

[Министарства привреде](#)

[Агенције за осигурање и финансирање извоза](#)

[Националне служба за запошљавање](#)

Најбржи пут до инопартнера - ЕЕН мрежа

Привредна комора Србије је члан [Европске мреже предузетништва](#) и координатор Конзорцијума ЕЕН мреже у Србији. Услуге ЕЕН мреже су превасходно намењене малим и средњим предузећима као сервис када је у питању интернационализација пословања. Европска мрежа предузетништва има за циљ да предузећа лакше и брже пронађу партнере у иностранству кроз бесплатне услуге претраге [Базе пословне сарадње](#) и учешћа на међународним [пословним сусретима и пословним мисијама](#).

ЕЕН вести

ЕЕН мрежа кључни инструмент унапређења конкурентности малих и средњих предузећа у Европи
Европска мрежа предузетништва (ЕЕН) је кључни инструмент стратегије ЕУ за подизање конкурентности малих и средњих предузећа у Европи. Циљ ЕЕН је отварање врата и пружање могућности малим и средњим предузећима за учешће у пословним сусретима и мисијама, помоћ приликом трансфера технологија у области заштите интелектуалне својине, развоја истраживачких пројеката, подршка у тумачењу и примени прописа, до могућности коришћења програма и фондова ЕУ. Комплетну вест пронаћи ћете [овде](#).

Доношење програма економских реформи у дијалогу са привредом

Привредна комора Србије и Министарство финансија су у децембру 2018. године организовали презентацију Програма економских реформи и прелиминарне листе структурних реформи 2019-2021. које ће допринети даљем унапређењу привредног амбијента и стварању повољнијих услова за лакше, боље, ефикасније, транспарентније и, уз мање трошкове, конкурентније пословање домаћих компанија. Комплетну вест пронаћи ћете [овде](#).

Више новца за привреднике Западног Балкана

Коморски инвестициони форум западнобалканске шесторке је у децембру 2018. године у Луксембургу примљен у Саветодавну групу Платформе Фонда за развој предузећа и иновација (ПАГ ЕДИФ), а привреду Западног Балкана у Управном одбору овог европског фонда представља Марко Чадеж, председник Привредне коморе Србије и председник Управног одбора КИФ. Коморе региона ће тако бити на извору информација о могућностима финансирања привреде из овог фонда. Комплетну вест пронаћи ћете [овде](#).

Поглавље 27 - Специфични планови имплементације директива у сектору отпада

У организацији Министарства заштите животне средине и Привредне коморе Србије, у оквиру пројекта „Даља имплементација Стратегије за апроксимацију у области животне средине – ЕАС“, који финансира Европска унија, одржан је информативни скуп "Поглавље 27: Статус преговарачке позиције и Специфични планови имплементације директива у сектору отпада".

Комплетну вест пронаћи ћете [овде](#).

За додатне информације контактирајте **Центар за ЕУ интеграције ПКС** путем телефона **011 / 33 00 928** или нам пишите на имејл: eu@pks.rs.

CE знак и Српски знак усаглашености – доказ безбедности вашег производа

Портал „CE знак“

На [порталу „CE знак“](#) у оквиру „Базе знања“, корисник може да пронађе текстове и документа свих 24 директива новог приступа, текстове одговарајућих српских правилника, спискове пратећих хармонизованих стандарда, поступке оцењивања усаглашености за све групе производа, као и контакте надлежних институција, водиче и бројне друге информације. Посебна вредност „Базе знања“ је што она **садржи све потребне информације, документа, податке и инструкције о условима и поступцима за долазак до CE знака и Српског знака усаглашености**, ради извоза и/или пласмана производа на домаће тржиште.

On-line апликација „Провера безбедности производа“

On-line [упитник за CE знак и Српски знак усаглашености](#) служи да се **брзом и једноставном провером** процени да ли одређени производ подлеже CE означавању и/или означавању Српским знаком усаглашености.

Коришћењем ове апликације привредник/предузетник може значајно уштедети време и новац за припрему документације, прибављање потребних исправа о усаглашености, претрагу података и информација о надлежним институцијама, проналазак одговарајућег техничког прописа, и друго.

Као резултат чекирања апликације, добија се интегрални извештај који садржи: листу прописа који се потенцијално примењују на дати производ, линкове ка текстовима директива или српским правилницима, линкове ка листи хармонизованих (СРПС) стандарда који прате ове прописе, листу нотификованих/именованих тела за оцену усаглашености (у земљи или иностранству), као и листу контаката у надлежним министарствима и институцијама за сваки појединачни пропис.

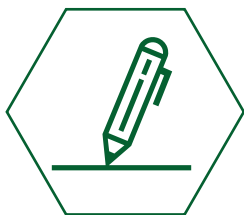
е-Водичи и е-Брошуре

[Брошура „CE знак - пасош за производе“](#) даје сажети преглед 24 директиве, њихов предмет и подручје примене за конкретне групе производа, изузећа, као и инструкције у 12 корака како доћи до CE знака или Српског знака усаглашености.

[Брошура „Водич за безбедност машина“](#) представља сажето упутство малим и средњим привредним друштвима о чему све треба да воде рачуна приликом пројектовања, производње и пласмана својих производа на које се односи Директива о безбедности машина (2006/42/EC).

За све додатне информације о производима који подлежу CE означавању и попуњавање упитника којим можете проверити да ли се на ваш производ односи одређена ЕУ Директива заснована на новом приступу и/или одговарајући домаћи пропис посетите следећи линк: [CE знак](#) или нам пишите на имејл: CE_znak@pks.rs.

Едукација

Центар за едукацију и стручно образовање (ЦЕСО) Привредне коморе Србије привредницима омогућава савремену и континуирану пословну едукацију. Унапређење постојећих и стицање нових знања, вештина и компетенција, као и непрекидан лични и професионални развој, део су мисије ЦЕСО у фирмисању концепта целоживотног учења. Програми семинара и едукација се могу преузети на следећем линку: [ПКС едукација*](#).

* Линк: www.pks.eduacija.

Методолошке напомене

Прехрамбена индустрија, у билтену, према КД(2010), обухвата области делатности: Производња прехрамбених производа и Производња пића.

Приказивање података по делатностима врши се у складу са Уредбом о класификацији делатности („Службени гласник РС“, број 54/10).

Републички завод за статистику почев од 2018. године просечне зараде рачуна на основу података из евиденције Пореске управе. Истраживање о зарадама заснива се на подацима из обрасца Пореске пријаве за порез по одбитку (образац ППП-ПД). Просечне зараде израчунавају се на основу износа обрачунатих зарада за извештајни месец и броја запослених који је изражен еквивалентом пуног радног времена (full-time equivalent – ФТЕ). Обухваћене су све категорије запослених за које су послодавци, тј. пословни субјекти, Пореској управи доставили електронски попуњен образац пореске пријаве ППП-ПД са обрачунатим зарадама. Републички завод за статистику од 1999. године не располаже појединим подацима за АП Косово и Метохија, тако да они нису садржани у обухвату података за Републику Србију (укупно).

Под појмом запослени подразумевају се лица која имају формално правни уговор о запослењу, односно заснован радни однос са послодавцем, на одређено или неодређено време; лица која раде ван радног односа, на основу уговора о делу или на основу уговора о обављању привремених и повремених послова; лица која обављају самосталне делатности или су оснивачи привредних друштава или предузетничких радњи; као и лица која обављају пољопривредне делатности, а налазе се у евиденцији Централног регистра обавезног социјалног осигурања. Истраживање о регистрованој запослености заснива се на комбиновању података Централног регистра обавезног социјалног осигурања (ЦРОСО) и Статистичког пословног регистра (СПР). Подаци о обвезницима плаћања доприноса обавезног социјалног осигурања и осигураницима, по основу рада, добијају се од ЦРОСО. Подаци о пословним субјектима и њиховим основним обележјима добијају се од СПР. Дистрибуција запослених по делатностима, у оквиру пословног субјекта, врши се према структурама које су формиране на основу података о локалним јединицама.

Неке вредности, приказане у билтену, заокружене су на милионе или милијарде, са једним децималним местом, стога укупне вредности (сумари) се не слажу увек са збиром појединачних података, с обзиром на то да су коришћени незаокружени бројеви (што даје прецизније податке).

Коришћене скраћенице

БДП – Бруто домаћи производ, БДВ – Бруто додата вредност, СДИ – Стране директне инвестиције, КД (2010) – Класификација делатности, СМТК – Стандардна међународна трговинска класификација, ПДВ – Порез на додату вредност, Ø – Просек периода, АРС – Анкета о радној снази, ЕУ (28) – Европска унија коју чини 28 држава чланица, ЦЕФТА – Централноевропски споразум о слободној трговини, ЗНД – Заједница независних држава, RSD – Српски динар, EUR – Евро, USD – Амерички долар

Извори података: Републички завод за статистику (РЗС), Народна банка Србије (НБС), Агенција за привредне регистре (АПР), Привредна комора Србије (ПКС), Управа царина (УЦ), Министарство финансија (МФ), Пореска управа (ПУ), Завод за статистику Европске уније (Eurostat), Чикашка продуктна берза (СМЕ), Bloomberg L.P, Међународни трговински центар (ICT TradeMap), Европска централна банка (ЕЦБ), Међународни монетарни фонд (ММФ).

Девизни курсеви: Сви прерачуни у билтену су извршени према следећим просечним средњим курсевима Народне банке Србије:

Период:	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
EUR/RSD	113,1277	113,1369	117,3060	120,7328	123,1179	121,3367	118,2716
USD/RSD	88,1169	85,1730	88,5408	108,8543	111,2903	107,4987	100,2784

Извор: НБС.

Одрицање од одговорности: Подаци су подложни изменама у складу са променама званичних извора података. Информације у овом извештају су дате у сврху општег информисања и не могу бити замена за економски савет, нити се њиховим објављивањем ствара било каква обавеза за Привредну комору Србије. Умножавање и дистрибуирање билтена и делова дозвољено је уколико се наведе извор и копија достави Привредној комори Србије на: analitika@pks.rs.

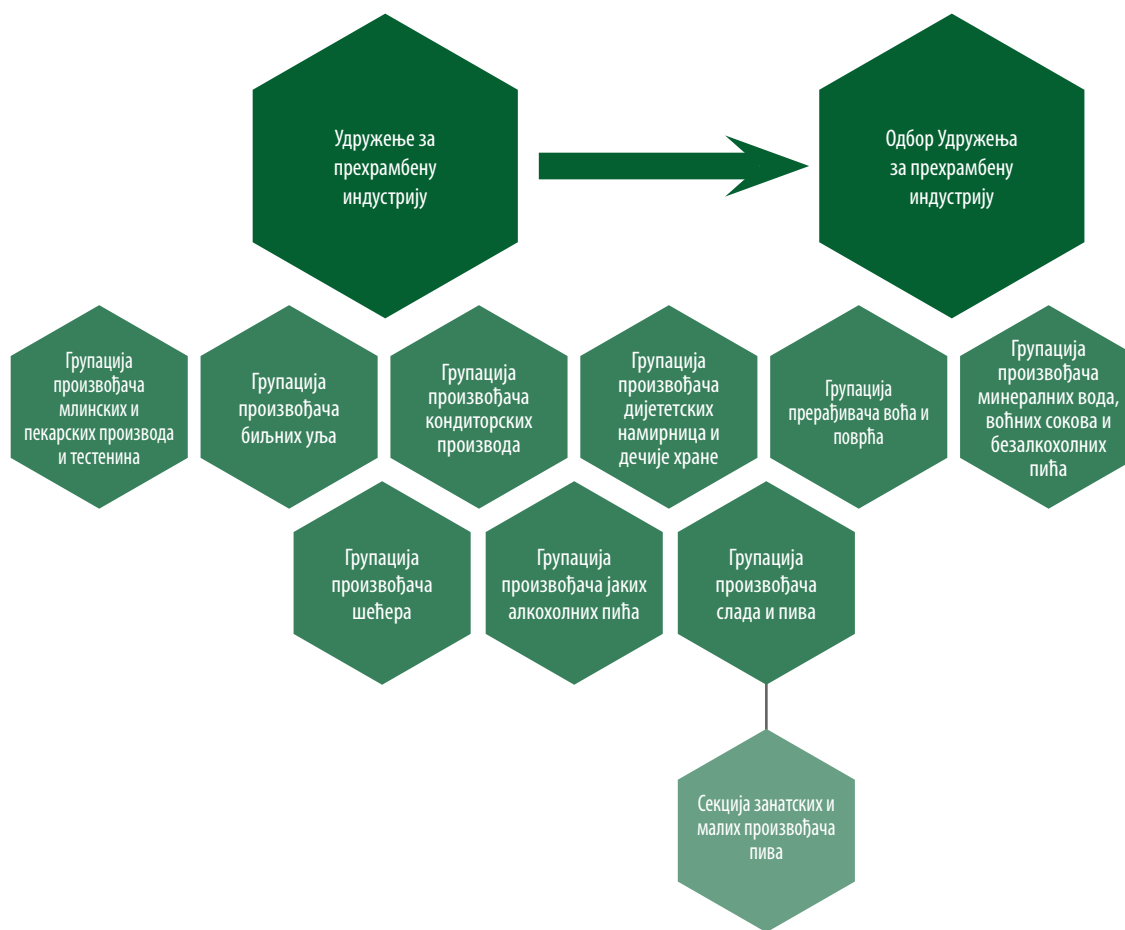
Удружење за прехранбену индустрију

Удружење за прехранбену индустрију је проактивна заједница компанија, која конструктивно планира приступ постојећим и будућим изазовима индустрије. Такође, покретачка је снага привреде која ствара афирмативни амбијент за даљи напредак индустрије. Удружење за прехранбену индустрију представља спону индустрије, министарстава и других државних институција које имају директан или индиректан утицај на пословање у области хране и пића. Циљ Удружења је да помогне индустрији, креаторима политике, као и широј заједници да успешно и усаглашено иду према заједничким интересима. Задаци Удружења су активно учешће у креирању амбијента у коме компаније прехранбене индустрије, без обзира на њихову величину и традицију, могу да задовоље потребе потрошача, развијају се и буду конкурентне на домаћем и међународном тржишту. Удружење за прехранбену индустрију промовише, едукује, штити, заступа ставове својих чланица и помаже у дефинисању регулаторних оквира који су у интересу индустрије и потрошача.

У оквиру Удружења за прехранбену индустрију активно је девет групација:

- Групација произвођача млинских и пекарских производа и тестенина
- Групација произвођача биљних уља
- Групација произвођача кондиторских производа
- Групација произвођача дијететских намирница и дечије хране
- Групација прерађивача воћа и поврћа
- Групација произвођача минералних вода, воћних сокова и безалкохолних пића
- Групација произвођача шећера
- Групација произвођача слада и пива (при којој је формирана Секција занатских и малих произвођача пива)
- Групација произвођача јаких алкохолних пића.

Контакт

Привредна комора Србије
Ресавска 13-15
11000 Београд

T: 0800 808 809

www.pks.rs
E: bis@pks.rs

#PKS
@Privrednakomora

Удружење за прехранбену
индустрију
Димитрије Ивановић, секретар

T: (+381 11) 41 49 443

E: prehrambena@pks.rs
poljoprivreda@pks.rs

ПКС УСЛУГЕ

(usluge.pks.rs)

ДИГИТАЛНЕ „е-УСЛУГЕ ПКС“ уштедите време - електронске услуге Привредне коморе Србије	ТИР И АТА КАРНЕТИ ваш пасош за робу – уштедите време и новац	БЕСПЛАТНЕ УСЛУГЕ вама на услузи потпуно бесплатно
ПРИВРЕДНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ управљајте вашим бизнисом уз помоћ правих информација и спремно одговорите на нове изазове	МЕЂУНАРОДНО ПОСЛОВАЊЕ / ИНОТРЖИШТА проширите свој бизнис на међународно тржиште и повежите се са пословним партнерима у земљи и иностранству	ЕДУКАЦИЈА семинари и обуке за вас – слушамо ваше потребе
ЗАПОЧНИТЕ БИЗНИС информишите се брзо и једноставно, решите недоумице, покрените ваш бизнис и управљајте растом	РЕШАВАЊЕ ПРИВРЕДНИХ СПОРОВА решите привредни спор без одласка на Суд	ДРУГЕ УСЛУГЕ ПКС публикације, оглашавање у издањима ПКС, резервација сала и остале услуге ПКС

ПКС еБилтени се објављују тромесечно и дистрибуирају свим чланицама ПКС, у складу са организацијом рада стручних служби Привредне коморе Србије. Оглашавање у ПКС еБилтенима и достављање материјала уз податке о фирми (назив предузећа, адреса, контакт телефон и ПИБ) могуће је путем имејлова: analitika@pks.rs или bis@pks.rs, као и позивом на број **0800 808 809**. Понуда за оглашавање у ПКС еБилтену ће вам бити достављена мејлом. Више информација на страни: www.pks.rs/oglasavanjePKSeBilten.